

AC ADD ADEMIA

institute for the arts, social development and contemporary discourse

MMXXII

ΣΑΒΒΑΤΟ 21 ΜΑΪΟΥ

**ΠΟΛΥΓΩΝΩ ΛΑΗΒ
PAN PAN & FRIENDS**

- 17:00 — ΠΑΠΑΡΣΕΝΗ 32, ΠΟΛΥΓΩΝΟ, ΑΝΟΙΧΤΟ ΓΗΠΕΔΟ ΜΠΑΣΚΕΤ ΔΙΠΛΑ ΣΤΟ 24^ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ-ΛΥΚΕΙΟ

ΔΕΥΤΕΡΑ 23 ΜΑΪΟΥ

**GUSPLAINED:
12 ΑΒΟΛΕΣ ΩΡΕΣ
ME TON LARRY GUS**

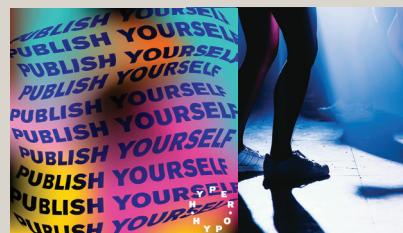
- 12:00-00:00 — ACADEMIA ATHENS YOUTUBE CHANNEL

ΤΡΙΤΗ 24 ΜΑΪΟΥ

SOCIAL DISCOURSE I

- 17:00 — PUBLISH YOURSELF W/ HYPER HYPO (VENUE TBA)
- 19:00 — THE DANCEFLOOR AS A SAFE SPACE FOR FRINGE COMMUNITIES W/ORLANDO LGBT+ (VENUE TBA)

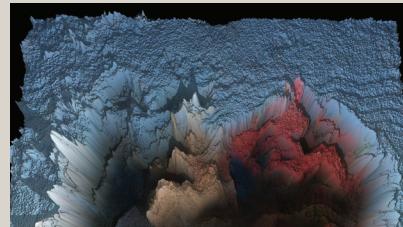

ΤΕΤΑΡΤΗ 25 ΜΑΪΟΥ

**pleAse be kind, rewInd
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ
ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ**

TAINIES MIKROU MIKOYI IRIS 2022
AI OΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΟ INTEPLAUDIO

- 19:00 — KINHMATOGRAFOS TRIANON

[1] Πλούσιο διαθεματικό, πολυυπλλεκτικό πρόγραμμα δράσεων για τη σύγχρονη κουλτούρα και τους ανθρώπους της.

Στις 31 Οκτωβρίου 2019 έκλεισε το μεγαλύτερο κεφάλαιο της επαγγελματικής μου πορείας με τον τερματισμό των δράσεων του Red Bull Music Academy. Τρεις μήνες ξεκούρασης, περισυλλογής και ταβανοθεραπείας μετά, πετούσα ενθουσιασμένος στην Αθήνα για ένα σύντομο ταξίδι δύο εβδομάδων, έχοντας αποδεχτεί την πρόταση των συντελεστών –επίσης πρώην συνεργατών, αλλά κυρίως φίλων– του ADD Festival να συνδράμω την παραγωγή και εκτέλεση της πρώτης απόπειρας στησίματος ενός music conference που θα πλαισίωντες τις δραστηριότητες εκείνης της χρονιάς. Οι δύο εβδομάδες μεταφράστηκαν σε πέντε μήνες καθώς γου know who μπήκε στις ζωές μας. Πέντε μήνες μακριά από το στούντιο μου, το σύνηθες πεδίο δράσης μου, τον δημιουργικό μου χώρο, τα ανοιξιάτικα και καλοκαιρινά ρούχα μου. Πώς γεμίζει κανείς τον χρόνο του όταν πρέπει ξαφνικά να στέλνει ένα μήνυμα για να πάρει αέρα;

Σε μια απόπειρα να παραμείνω δημιουργικός (και να μη χάσω το μυαλό μου) στράφηκα σε όλα τα άλλα ελαφρώς παραμελημένα ενδιαφέροντά μου, ζωγράφισα και κατανάλωσα σχετικά tutorials δίχως αύριο, επανεκτίμησα παλιότερες αγαπημένες ταινίες και ανακάλυψα νέους σκηνοθέτες αλλά και το ότι το guilty pleasure σχήμα των Korn είχε βγάλει έναν πραγματικά φοβερό δίσκο ονόματι «The nothing» (ειρωνικό);, που μου έκανε περισσότερη παρέα απ' όση θα ήθελα να παραδεχτώ δημόσια. Μέσα σε όλα αυτά η Ψυχοθεραπεύτρια μου μού έβαλε ένα δημιουργικό task, να χρησιμοποιήσω αυτή την παρατεταμένη παύση δράσεων και να σκεφτώ ποιο θα ήθελα να ήταν το επόμενο μου βήμα και αφού καταλήξω, να οραματιστώ και την XL version του.

Ενάμιση χρόνο μετά το προαναφερθέν πρώτο ραντεβού, και εν μέσω της ουτοπικής πρόσκαιρης ευφορίας πέρσι το καλοκαίρι, η συζήτηση βρήκε εύφορο έδαφος έπειτα από συνεχείς επαφές με τον Παναγιώτη Πιλαφά, καλλιτεχνικό διευθυντή του ADD και τον Κωνσταντίνο Δαγιρτζίκο, καλλιτεχνικό διευθυντή του six do.g.s. Όχι πλέον για το στήσιμο ενός μουσικού conference αλλά για τη δημιουργία μιας ανεξάρτητης, μη κερδοσκοπικής οντότητας με γνώμονα τόσο την οριζόντια επικοινωνία μεταξύ καλλιτεχνών, προερχόμενων από ένα εύρος πολιτιστικών πεδίων, όσο και τη χειροπιαστή υποστήριξη και απελευθέρωση όλων αυτών των καταπιεσμένων δημιουργικών ενστίκτων ανθρώπων που είδαν τη ζωή τους να κλονίζεται συθέμελα από τη μια στιγμή στην άλλη.

Το επίσημο πράσινο φως του Μαρτίου για την πολυπόθητη αυτή επιστροφή στην πραγματικότητα μετέτρεψε τη μετ' εμποδίων σύλληψη ενός ρομαντικού οράματος σε έναν αγώνα δρόμου υλοποίησης του εναρκτήριου πλέγματος δράσεων του οργανισμού που από εδώ και στο εξής θα ονομάζεται ACADEMIA. Η διαδικασία της παραγωγικής τριβής και του πνεύματος συνεργασίας με τους καλλιτέχνες και τους φορείς, που αρχικά εμπλέκονται τόσο σε ατομικό όσο και σε συλλογικό επίπεδο, ήρθε να επιβεβαιώσει με τον πειστικότερο τρόπο την αναγκαιότητα ύπαρξης μιας πλατφόρμας συστράτευσης της δημιουργικής κοινότητας της Αθήνας. Τρανταχτό δείγμα αποτελεί και η έκδοση που κρατάς στα χέρια σου, ένα πρώτο απόσταγμα της πολυθεματικής προσέγγισης του όλου εγχειρήματος και ταυτόχρονα ένα ευρύτερο κάλεσμα για συνέργειες που θα απλωθούν στον χρόνο.

Στάθης Καλατζής
ACADEMIA co-curator

Σε συνεργασία με

www.acaddemia.org

REBOUND | AN ORAL HISTORY

Η Rebound ήταν ένα από τα ιστορικότερα κλαμπ της Αθήνας. Βρισκόταν στο ίδιο σημείο, στην πλατεία Αμερικής στην οδό Μηθύμνης 43, για πάνω από τριάντα πέντε χρόνια. Άνοιξε το 1968 από τον Ηλία Γεωργούλεα, ο οποίος υπήρχε στενός φίλος και συμμαθήτης του Παύλου Σιδηρόπουλου. Τότε λειτουργούσε με το όνομα Blueberry Hill. Εκεί έπαιζαν συγκροτήματα όπως οι Stormies και οι Storm (οι Aphrodite's Child, πριν φύγουν από την Ελλάδα). Το 1969 άλλαξε σε Problem και έγινε ροκ κλαμπ. Το 1986 έγινε Rebound, επειδή ο χώρος της θύμιζε γήπεδο μπάσκετ και πλέον έπαιζε αποκλειστικά gothic, πανκ και new wave μουσική.

Ο υπόγειος χώρος της λειτουργούσε σαν φάρος για μια ανήσυχη νεολαία που έφαχνε το Διαφορετικό.

Τα τελευταία χρόνια Δεν είχε τόσο σημασία η μουσική που έπαιζε. Κάπως είχε χάσει τη μαγεία παλαιότερων εποχών και δεν ήταν πια τόσο σκοτεινή, ούτε ο κόσμος που μάζευε ο ίδιος. Παρέμενε όμως ένα μαγαζί-ορόσημο της αθηναϊκής νύχτας. Για το μόνο που Δεν φημίζοταν ποτέ ήταν τα ποτά της, εκτός κι αν ήσουν τολμηρός.

Ως χώρος έμεινε ίδιος και απαράλλαχτος. Μόνο το 2000 μεγάλωσε κάπως σε μέγεθος, λόγω του αντικαπνιστικού νόμου. Ο Γεωργούλεας ήταν πάντοτε στην είσοδο, νακόβειται στήριχα, πριν κατέβει ο κόσμος τα σκαλιά για να βρεθεί στην πίστα στο Κέντρο του μαγαζιού, ενώ ο DJ βρισκόταν σε ένα μικρό υπερυψωμένο κουβούκλιο να επιβλέπει ποιο κομμάτι Κάνει τον κόσμο να χορεύει και ποιο όχι. Ήταν ένα από τα μαγαζιά που καθόρισαν τη σκοτεινή ηλεκτρονική σκηνή της Ελλάδας. Έκλεισε τον Ιανουάριο του 2022.

Επιμέλεια: Μαρία Παππά

«“Δεν υπάρχουν συμπτώσεις και τύχη, υπάρχει συγχρονικότητα”, έλεγε ο Carl Jung, εξηγώντας πως ό,τι μας συμβαίνει είναι αποτέλεσμα βαθύτερων διεργασιών και όχι απλής τυχαιότητας, και ίσως μια τέτοια βαθύτερη διεργασία μού δημιούργησε την ανάγκη να συζητήσω με έναν συνάδελφο, ενώ δουλεύαμε, μία εβδομάδα πριν από τα Χριστούγεννα, τον προγραμματισμό μιας επίσκεψης-εξόδου, μετά από χρόνια, στο Rebound ίσως για να προετοιμάσω τον εαυτό να αποδεχτεί την αναγγελία του οριστικού της κλεισμάτος. Είχε περάσει περίπου μια δεκαετία από τότε που είχα κατέβει τελευταία φορά τα σκαλιά της, που, χαιρετώντας και μιλώντας στην είσοδο με τον Ηλία, τον ιδιοκτήτη, είχα βυθιστεί στη μεθυστική ζάλη των αγαπημένων κομματιών που εδώ και πολλά χρόνια κάποιοι άλλοι έπαιζαν, μετά την πενταετία 1991-1996 που τα έπαιζαν εγώ μαζί με τον Σπύρο τον Στεφανάτο και τον Κώστα τον Μπρέλλα. Κάθε φορά, κάθε που κατέβαινα εκείνα τα σκαλοπάτια, είτε ως DJ είτε ως πελάτης, τα συναισθήματα ήταν προσδοκία, λαχτάρα και αγωνία για το τι με περίμενε το συγκεκριμένο βράδυ, ποιες χαρές και απολαύσεις, αγωνίες και απογοητεύσεις σε σχέση με αυτά κι αυτούς που περίμεναν και λαχταρούσαν να κάνω, να δω και ν' ακούσω, τα πρόσωπα, τις μουσικές, το αλκοόλ, όλους τους Κώστες και τους Σπύρους, τους Γιώργους και τους Χρήστους, τους Λεωνίδες και τους Νίκους και τους άλλους, όλες τις Μαρίες και τις Άντες, τις Ρούλες και

ACADEMIA

1989

Α' Λυκείου στη ΣΕΛΕΤΕ και φίλος μου στο σχολείο με Christian Death, αφού μου σέτες που με πέρασαν από την πρώτη πί-Joy Division, Smiths, Jam) στη δεύτερη Deutschland, Sound, Anne Clark), μου τα επόμενα έξι χρόνια, δηλαδή μέχρι να λόγους να είμαι εκεί, η Rebound (και οι ήταν το επίκεντρο του ενδιαφέροντός κάθε Σάββατο βράδυ, αδιαπραγμάτευτο. παραμένουν αναλλοίωτες.

— Η πρώτη εικόνα όταν κατέβηκα τα σκαλιά της Σπυριδούλας και του Νίκου με την Κατε-

— Η Ελένη και ο Κώστας στο μπαρ που παρέ-attitude.

— Η πρώτη μου φορά που ρώτησα τον Σπύ-Παναγιώτη Φάμελλο) «ποιο είναι αυτό που

— Η πρώτη φορά που βρήκα το θάρρος να χορέψω και ο Γρηγόρης «το ψάρι» με μια αγκωνιά με πέταξε έξω από τη πίστα επειδή φωνέμονη κιουράρες (ή «γιατρός» όπως μας έλεγαν τότε) και όντας newbie και έχοντας άγνοια για την άσυπτη κόντρα κιουράδων / σιστερογκοθάδων, έκανα το «λάθος» να χορέψω το «for her light» των Fields of the Nephilim.

— Η αυτονόητη διαδικασία κάθε χρόνο να κανονίζουμε τις καλοκαιρινές μας διακοπές με βάση του πότε κλείνει και ανοιγεί η rebound ώστε να μην χάσουμε καμια βραδιά της.

— Το άπω το ραντεβού που είχαμε όλοι μετά το κλείσιμο στη Φωκίωνος για «κριτική» και «ανάλυση» της βραδιάς. Άλλα και για να περάσει η ώρα μέχρι να πάρουμε τα πρώτα λεωφορεία.

— Η φορά που σε αυτό το ραντεβού δεν ήθελα ο Πέτρος ο νεκροπάνκης με τη μοικάνα γιατί τον είχαν μαχαιρώσει οι σκινάδες λίγο πριν.

— Η βραδιά που έκανε το βίντεο κλιπ του «Ρωγμές» ο Τσακνής. «Να κρυφτώ σε καμιά γωνία να μην με πάρει κανα χόφαλτο πλάνο» τότε, «κρίμα που δεν είμαι σε κανα πλάνο...» τώρα.

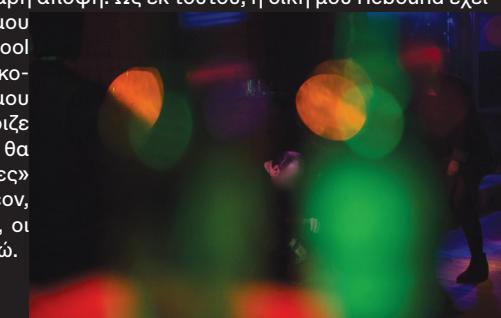
— Η πρώτη βραδιά που έπαιξα μουσική εκεί. Ενώ στο μπαρ μου είχα σκοπό να παίξω ώτι πιο obscure και underground, στο σχεδόν τραυματικό θέαμα της άδειας πίστας με ώθηση σε προνύχτα 180 μοιρών στο πιρέπει να παίζει ένα dark μαγαζί. Από το 1995 και μετά δεν κατάφερα να παίω πολλές φορές και οι γνώμες που άκουγα ήταν αμφιλεγόμενες. «Δεν είναι όπως κάποτε», μου λέγανε. Λες κι εμείς είμαστε όπως ήμασταν κάποτε. «Έχει γεμίσει χίπτερ», μου λέγανε. Προφανώς. Οι χίπτερ είναι παντού. Και ίσως, αν δεν ήταν κι αυτοί, να είχε κλείσει αρκετά νωρίτερα. Και μάλλον έτσι εξηγείται το «κλάμα» των media αλλά και διάφορων «trendy» τύπων για το κλείσιμό της. Είχα πολύ καιρό να πάω και δεν μπορώ να έχω ξεκάθαρη αποψη. Ως εκ τούτου, η δική μου Rebound δεν θα έκανε αφιέρωμα η LiFO ή κάποιο άλλο cool μέσο. Πιο πιθανό να έκαναν ένα χαιρέκακο σχόλιο για γκοθοκατσαρίδες που έμειναν άστεγες ή κάτι τέτοιο. Η δική μου Rebound έκλεισε όταν ακόμα το να είσαι μέλος της καθόριζε κάθε σου επιλογή. Πού θα πας, με ποιον θα μιλήσεις, τι θα φοράς, ποιον θα ερωτευτείς. Και όταν ακόμα οι «ντεθάδες» θεωρούνταν μια σχεδόν γραφική ομάδα ανθρώπων. Πλέον, η Rebound η δική μου αλλά και των άλλων έχει κλείσει, οι αναμνήσεις της όμως για όλους μας θα είναι για πάντα εδώ.

ο Παναγιώτης, ο καινούργιος τα ξασμένα μαλλιά και το T-shirt έχει πασάρει πρώτα μερικές καστα (Cure, Depeche, Bunnymen, τερη (Clan of Xymox, X mal μιλάει για τη Rebound. Και για μην μπορώ για επαγγελματικούς μουσικές και οι άνθρωποι της) μου. Και το πού θα με έβρισκες Οι αναμνήσεις ακόμα και τώρα

της με τις παρουσίες της Αλεξανδρας, ρίνα να έχωριζουν στην πίστα. διδαν σεμινάρια darkwave styling και

ρο Στεφανάτο (dj της εποχής με τον πατέζει;» (ήταν το «break the black ice» - DJ).

Λεωνίδας Σκιαδάς (Death Disco)

Παναγιώτης Φάμελλος (συγγραφέας)

«Στη Rebound πήγα για πρώτη φορά το 2008. Τότε ήμασταν ακόμη μικρά και μαζευόμασταν κυρίως στο Decadence. Είχα ακούσει τους μεγαλύτερους από την παρέα να συζητάνε γι' αυτήν. Όταν πρωτοπήγα, ενθουσιαστικά επειδή σού έβγαζε κάτι πιο μυσταγωγικό, κάτι πιο ξεχωριστό. Σε έκανε κι εσένα να νιώθεις έτσι, και μόνο που σύχναζες εκεί. Είχε κάτι πιο μυστηριώδες και επιβλητικό ως μαγαζί μέσα σε όλη την νταρκίλα της. Στη Rebound μου άρεσε που οι θαμώνες της ήταν συγκεκριμένοι. Για παράδειγμα, πήγαινες και συναντούσες τα ίδια πρόσωπα, με τα οποία είχες κοινά μουσικά γούστα, μοιραζόσουν μαζί τους μια άπτη σχέση και επαφή, σε έναν χώρο που γούνταρες, που έπαιζες μια μουσική που άκουγες. Δημιουργούνταν ανθρώπινες σχέσεις κι αυτό μου άρεσε κυρίως στη Rebound, επειδή προσωπικά δεν μου αρέσει να πηγαίνω κάπου και να χάνομαι μέσα στον κόσμο. Προτιμώ να υπάρχει μια σταθερότητα και μια οικειότητα σε ένα μαγαζί. Θα πετύχω κάποιον και θα ανέβουμε μαζί στη σκηνή να χορέψουμε ορισμένα κομμάτια, μετά θα ανέβει κάποιος άλλος, να χορέψει κάτι άλλο. Υπήρχε μια ιεροτελεστία που μου κέντριζε πολύ το ενδιαφέρον και αυτό επίσης με έκανε να πηγαίνω ξανά και ξανά. Από το 2008 μέχρι το 2012 ήμουν εκεί κάθε Σάββατο. Δεν πιστεύω ότι τα μαγαζιά πρέπει να είναι αιωνόβια και "μαθουσάλες". Προφανώς έχει μια ιστορία η Rebound, αλλά όλα κάνουν τον κύκλο τους κι εσύ κρατάς τις αναμνήσεις σου. Εκεί γνώρισα παιδιά με τα οποία κάναμε μουσική και φτιάξαμε συγκρότημα στη συνέχεια, που ήταν σημαντικό για μένα. Οι Phoenix Scarscratch ουσιαστικά στη Rebound γεννήθηκαν, από κοινές παρέες που συναντήθηκαν εκεί. Σταμάτησα να πηγαίνω επειδή ξεπέρασα το κλασικό καθαρό dark wave κι ήθελα να ακούω πιο "πειραγμένα" πράγματα, αλλά η Rebound είχε μια πιο συγκεκριμένη μουσική κατεύθυνση».

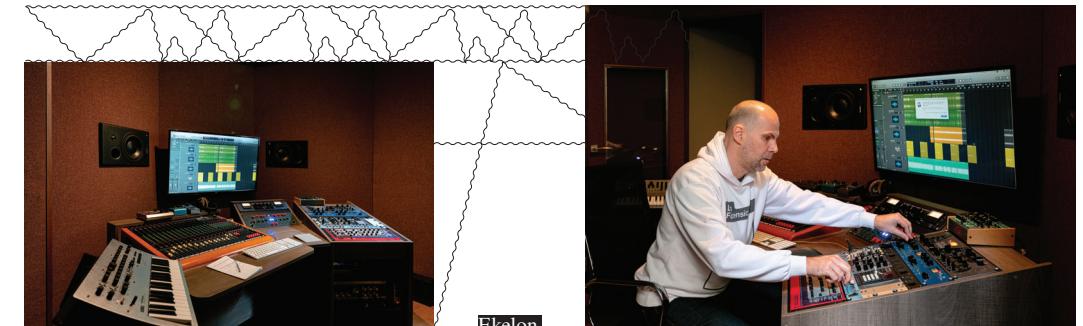
Valisia Odell (Strawberry Pills)

Μιλήσαμε με μερικούς από τους υπεύθυνους των στούντιο ηχογράφησης και της παραγωγής των περισσότερων άλμπουμ της ανεξάρτητης ελληνικής σκηνής, με ό,τι συνεπάγεται αυτό. Ρωτήσαμε τα πάντα για τον τρόπο που δουλεύουν, για όσα έχουν κάνει και τι εποιμάζουν για το μέλλον.

Επιμέλεια: Μαρία Παππά

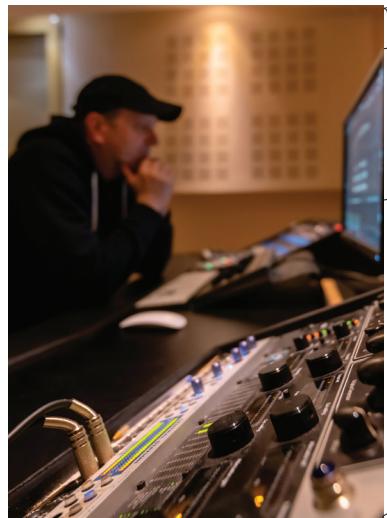
THE CAVE MIXING & MASTERING

facebook.com/TheCaveMastering

Ekelon

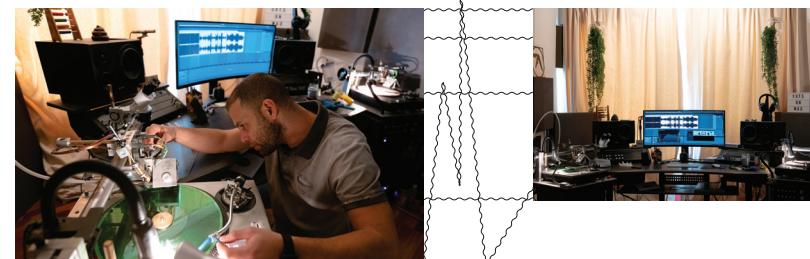
«Το Cave βρίσκεται στην καρδιά των Εξαρχείων. Αρχισα να κάνω παραγωγές στις αρχές των '00s, δευτερεύοντας σε διάφορα στούντιο άλλα και σε σπίτια, σαλόνια, υπόγεια κ.λπ. Το όνειρο να έχω έναν δικό μου χώρο-υπήρχε πάντα (flatpack και home studios), αλλά έπρεπε να φτάσουμε στο 2017 για να αισθανθώ σίγουρος και έτοιμος να κάνω το θήρα. Το Έσωνε ειδικεύεται σε μείζεις, μάστερινγκ και post production. Είναι το κομμάτι της δουλειάς που εμένα μου αρέσει περισσότερο και γι' αυτό έχω επικεντρωθεί σε αυτό. Στο άμεσο μέλλον θα ήθελα να αναβαθμίσω τον χώρο σε Atmos και να ασχοληθώ με το immersive audio (ή 3D audio), μια τεχνολογία που παρακολουθώ από την εποχή των σπουδών μου. Εξαρχής ο στόχος ήταν να συνδυάσω τα καλύτερα κομμάτια της αναλογικής και της ψηφιακής τεχνολογίας. Έτσι, το στούντιο είναι αυτό που λέμε hybrid. Οι ηχογραφήσεις ξεκίνανε στον υπολογιστή, αλλά με αναλογικές προενισχύσεις (Manley, Neve κ.λπ.) και Arogee κονβέρτορες. Οι μείζεις γίνονται αναλογικά σε μια υπέροχη Toft ATB και υπάρχουν διάφορα αναλογικά περιφερειακά (Tubetech, Oram, Bettermaker) και ψηφιακά plug-ins. Στο μάστερινγκ ισχύει η ίδια φιλοσοφία. Αναλογικό compression και EQ με Manley Vari Mu και Chandler EMI Curvewender αντίστοιχα και ψηφιακά plug-ins (Fabfilter, iZotope) για limiting και πιο εξεζητημένες δουλειές. Γενικά, στα χρόνια που είμαι ενεργός έχω δουλέψει σε πάνω από είκοσι κυκλοφορίες και τουλάχιστον άλλες τόσες που δεν είδαν ποτέ το "φως του δισκάδικου". Θα αναφέρω ενδεικτικά μερικές από τις αγαπημένες μου που έχω κάνει στο Cave τα τελευταία χρόνια: Blend Mishkin 'n' The Roots Evolution -"Unity of Opposites" (mixed and mastered by), Lip Forensics - "Apophenia" (produced by), Someone Who Isn't Me: "Dance with You" (co-produced mixed and mastered by), Leon of Athens - Κατερίνα Ντούσκα: "Ανεμος" (co-produced by), Glass Rebel - "Cancer" (produced and mixed by), Jeff Hopp - "Robosapien" (master), Π. Καλατζόπουλος - "Φθηνά Τσιγάρα" (vinyl master), Κ. Βήτα & Πόπη Αστεριάδη - "Ενα Παιχνίδι" (vinyl master), Odysseas Tziritas - "Gonzo Bliss" (master). Μία από τις ομορφίες αυτής της δουλειάς είναι ότι συνεργάζονται με πολλούς και διαφορετικούς καλλιτέχνες. Επομένως, έχω αγαπημένες συνεργασίες με ανθρώπους που στην πορεία γίναμε και καλοί φίλοι. Σίγουρα ξεχωρίζω τη συνεργασία με τον Blend Mishkin αλλά και με τη Μαρίνα Σάττη, με την οποία κάνουμε τις παραγωγές του live της στο Cave, όπως και τη σταθερή συνεργασία μου τη Veego Rec, της οποίας είμαι ο in-house engineer. Η φετινή χρονιά υπήρξε απρόσμενα παραγωγική. Μόλις τελείωσα τις μείζεις για τον καινούργιο δίσκο των Kepler Is Free, ενώ παράλληλα μιξάρω τον δίσκο του Sigmataf αλλά και μια συνεργασία που την ήθελα πολύ με τον φανταστικό Jay Glass Dubs για τον καινούργιο του δίσκου».

Στέφανος Κωνσταντινίδης

Ξεκίνησα την παραγωγή το 2001 με ένα πιο μικρό στούντιο, το Dsp Lab. Το 2009, μαζί με τον Νάσσο Σωπύλη και τον Δημήτρη Παπαϊωάννου, ανοίξαμε το στούντιο Fabrika Music στο Γκάζι. Κάνω ηχογράφηση, μείξη και mastering και ειδικεύομαι στην παραγωγή, τη μείξη και το mastering για ηλεκτρονικές μπάντες κυρίως, χωρίς αυτό να σημαίνει έτεινον δυσλεύω και με άλλα genres. Διώνιδαι ήτερη βάση στην υψηλή ποιετητική χοραγράφησης, μείξης και στη σωστή συνεργασία με τον καλλιτέχνη, φτάνοντας έτσι στο επιθυμητό επαγγελματικό αποτέλεσμα. Επίσης, δουλεύω χρόνια και στον τομέα της σύνθεσης, γράφοντας πρωτότυπη μουσική για θέατρο, κινηματογράφο, τηλεόραση, διαφήμιση, remix κ.λπ. Αυτό το διάστημα κάνω το program management του web radio του Ιδρύματος Ωνάση, Movement Radio, τρέχοντας παράλληλα στο στούντιο ραδιοφωνικές εκπομπές. Τα μηχανήματα που υπάρχουν στο στούντιο είναι επαγγελματικά μικρόφωνα Neumann και AKG, Universal Audio προενισχυτές μικροφώνου tube και transistor, outboard από WAVES, Metric Halo, SSL κ.λπ., αναλογικά και ψηφιακά συνθεσάζερ, controllers και modules. Δουλεύω σε περιβάλλον LOGIC και ProTools, μαζί με τις καλύτερες σουίτες από plug-ins που παιδίσω αυτήν τη στιγμή. Ο κατάλογος των άλμπουμ που έχω δουλέψει είναι μακρύς. Θα αναφέρω τα πιο πρόσφατα: Vassilina - «Fragments», METAMAN - «Irina», Mechanimal - «Crux», Q7 3times - «25 Frames», The Boy - «Antilopii», Stavros Gasparatos - «Rage Park», Ice_Eyes - «Culture of Pain», Night in Athens - «Crime Seen», Κυριάκος Σφέτσας - «Greek Fusion Orchestra Vol 1 & 2», Εβρίτικη Ζυγιά - «Ormenion», Dieuf-Dieu de Thiès - «Aw Sa Yone, Vol 1», Dexter Johnson - Live à L'Étoile, «Guelewar-Hallelie N'Dakarou». Στο στούντιο, επίσης, έχω δουλέψει, και δουλεύω, και δικά μου πρότζεκτ και πρότζεκτ συνεργασιών με τους Electroware, drog_A_tek, ΗΧΟΤΟΠΙΑ το πιο πρόσφατο είναι το ΦΩΝΟΠΤΙΚΟΝ. Καλές συνεργασίες γενικά είχα και έχω σχεδόν με όλους. Ξεχωρίζω τις συνεργασίες με τους Ice_Eyes και τον METAMAN, επιβεβαιώντας τη λογική του less is more, δηλαδή μερικές φορές με την απλότητα και την αφαιρεση μπορεί να κάνεις τρομερή μουσική παραγωγή! Καλύτερη μου δουλειά θεωρώ τη συνεργασία και μουσική παραγωγή με τους drog_A_tek γιατί υπήρχε μεγάλη ελευθερία και πειραματισμός πάνω στον ίχο και τη σύνθεση. Ο αυθορμητισμός αυτός, σε συνδυασμό με την τεχνική και τα εργαλεία του στούντιο, έβγαλε ένα συγκλονιστικό αποτέλεσμα. Μόλις τελείωσα το νέο άλμπουμ του METAMAN, «Ματαίωση», δουλεύω ένα μεγάλο πρότζεκτ με τον Βρετανό house παραγωγό Duster Valentine, κάνω mastering στη La Morena σε ένα νέο afrogreek rap label, τη Sky Vector Music, και, τέλος, δουλεύω το νέο ΦΩΝΟΠΤΙΚΟΝ άλμπουμ για τη νέα σεζόν».

Bonso

«Το Cuts on Wax άνοιξε ως στούντιο το 2019, ενώ εγώ είχα ξεκινήσει με την παραγωγή από το 2009. Ήχογραφώ μουσική σε δίσκους βινύλιου. Σε κάποιες περιπτώσεις γίνεται mastering και μείξη ήχου. Ο ενδιαφερόμενος μάς στέλνει τα αρχεία ήχου και τα εικαστικά και παραλαμβάνει το εξατομικευμένο βινύλιο του μαζί με το εξώφυλλο. Το ιδιαίτερο είναι ότι μπορεί κάποιος να παραγγείλει ακόμα και ένα δίσκο (no minimum order). Στο στούντιο, πέρα από δύο vinyl cutters και τα συστήματα που τα συνοδεύουν, υπάρχουν ένα Antelope audio interface και ένας μείκτης Condesa για αναλογικό summing. Στο στούντιο παραγωγής κάποια synths και drum machines της Elektron (Roland JU-01A, SH-01, TR-08, TR-09, AKAI MPC One, Electribe EMX, Electribe ER-1, Soundcraft 24 channel mixer & Condesa, Moog MF Delay) και ένα από τα αγαπημένα μου, το Eventide H-3000 Ultra Harmonizer. Δουλεύω με αρκετές μικρές μπάντες του εξωτερικού και της Ελλάδας ως mastering engineer όπως και σε παραγωγές ηλεκτρονικής μουσικής (EP/LP). Συνήθως οι καλύτερες συνεργασίες είναι αυτές με τις οποίες πάμε το concept ένα βήμα παραπέρα, π.χ. παραγωγές που καταχωρίζονται στα Blockchain, NFT + Vinyl limited releases. Καλύτερη δουλειά μου θεωρώ αυτή που ξεκίνησα με ελληνική εταιρεία παραγωγής, που μετά από έρευνα καταλήξαμε στο Gold/Platinum 12'', το οποίο κατασκευάζεται αποκλειστικά από το Cuts on Wax. Γενικά, όμως, κάθε δουλειά μου προσπαθώ να είναι καλύτερη από την προηγούμενη και λόγω της ιδιαιτερότητας που μπορεί να έχει η καθεμία, η διαδικασία ολοκλήρωσής της μου δημιουργεί την ίδια ευχαρίστηση. Αυτήν τη στιγμή δουλεύω πάνω σε ένα διπλό άλμπουμ από τη Νότια Κορέα».

SOUNDCAVE STUDIOS ATHENS

Νίκος Χαλντούπης

«Το συγκεκριμένο στούντιο φτιάχτηκε το 2016 από μια ανάγκη να φτιαχτεί ένας χώρος δημιουργίας στον οποίο θα μετέφερα όλα τα μηχανήματα που είχα στο σπίτι μου. Έναυσμα για όλα αυτά ήταν το κλείσιμο ενός προηγούμενου στούντιο όπου δούλευα. Εκεί είχα και έναν μικρό χώρο για να κάνω τα δικά μου. Εδώ κάνουμε mixing, mastering και πολύ sound design για ταινίες, σειρές, video games και βιβλιοθήκες με samples και preset synths για εταιρίες του εξωτερικού. Σε αυτόν τον χώρο έχω τη φιλοσοφία του hybrid system. Πρόκειται για μια μείξη hi end, digital και analog μηχανημάτων και αρκετών έως πάρα πολλών συνθεσάζερ. Έχω δουλέψει με αρκετούς καλλιτέχνες της ηλεκτρονικής και dark wave σκηνής όπως οι Regressverbots, Isolated Youth, Paradox Obscur, Meat Injection, Grey Gallows κ.ά. Δεν μπορώ να ξεχωρίσω κάποια συνεργασία, γιατί όλες έχουν τις ιδιαιτερότητες τους, με τα καλά και τα κακά τους. Οταν συνεργάζομαι με κάποιον καλλιτέχνη η επιλογή γίνεται και από το δύο μέρη, έτσι το αποτέλεσμα τις περισσότερες φορές μάς δικαιώνει και τους δύο. Highlights αυτόν τον καιρό μπορώ να θεωρήσω κάποιες συνεργασίες μου με αγαπημένες εταιρίες όπως οι Native Instruments, Touch Loops, Steinberg, Dreadbox και Inertia Sound Systems. Αυτήν τη στιγμή δουλεύω πάνω σε δύο video games, στα οποία είμαι υπεύθυνος για τη μουσική και το sound design, και παράλληλα κάνω αρκετό mastering και mixing».

G U S P L A I N E D G U S P L A I N E D

Φωτογραφίες:
Πηνελόπη Γερασίμου

12:00 ΕΛΛΗ ΤΡΙΓΓΟΥ
[ACTING] + ΕΙΡΗΝΗ ΚΟΥΛΕΛΗ
[COFFEE CULTURE]
Α ΠΡΑΞΗ: ΔΙΠΛΟ ΕΣΠΡΕΣΟ
ΣΚΕΤΟ

18:00 DANI
[COMICS]
ΜΕΛΑΝΟΜΑΝΙΑΚ

19:00 MOOSE
[MC'ING]
ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

20:00 ΚΩΣΤΑΣ ΤΣΙΟΥΚΑΣ
[DANCE]
ΧΟΡΟΣ ΣΤΑ ΚΤΕΛ

13:00 ΕΥΑ ΠΑΠΑΜΑΡΓΑΡΙΤΗ
[NEW MEDIA ARTS]
WHO'S AFRAID OF DIGITAL
EMPATHY?

21:00 ΒΥΡΩΝΑΣ
ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ
[COMEDY]
ΤΟ ΟΡΘΟ

14:00 DEMETRIA
[MUSIC]
ΤΟ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΜΑΞΙΛΑΡΙ

22:00 SISSI RADA
[MUSIC]
HARPS & METAL DETECTORS

15:00 ΦΩΤΗΣ ΦΩΤΕΙΝΟΓΛΟΥ
[GASTRONOMY]
ΛΙΜΠΕΡΤΕ ΦΡΑΤΕΡΝΙΤΕ
ΓΚΟΥΡΜΕ

23:00 K.ATOU [MUSIC]
[MUSIC]
MIXED FEELINGS

16:00 ΖΑΚΛΙΝ ΛΕΝΤΖΟΥ
[CINEMA]
THE DREAM CONSTRUCT

17:00 WESTERMAN
[MUSIC]
EXPAT CHORUS

ΠΩΣ ΝΑ ΝΤΥΣΕΙΣ ΜΙΑ ΤΑΙΝΙΑ ΒΡΑΒΕΙΑ ΙΡΙΣ 2022*

Ακούμε συχνά τον όρο «καλλιτεχνική διεύθυνση» αλλά ξέρουμε στ' αλήθεια τι σημαίνει αυτό όταν μιλάμε για ταινίες; Ο κόσμος εντός του κάδρου, οι χώροι που κατοικούν οι ήρωες, η προσωπική τους αισθηση του στυλ, οι υφές, το σύμπαν της ταινίας είναι αυτά που φέρνει στη ζωή η καλλιτεχνική διεύθυνση - η ενδυματολογία και η σκηνογραφία μιας ταινίας. Τα παρακάτω είναι ένα ελάχιστο μόνο δείγμα δουλειάς μερικών από τους φετινούς υποψήφιους για ΙΡΙΣ στις κατηγορίες Σκηνογραφίας και Ενδυματολογίας.

↓ MONDAY του Αργύρη Παπαδημητρόπουλου

01 Κοστούμια: Μάροι Αλιωέσον

02 Σκηνικά: Αλίκη Κούβακα

↓ ΑΓΕΛΗ ΠΡΟΒΑΤΩΝ του Δημήτρη Κανελλόπουλου

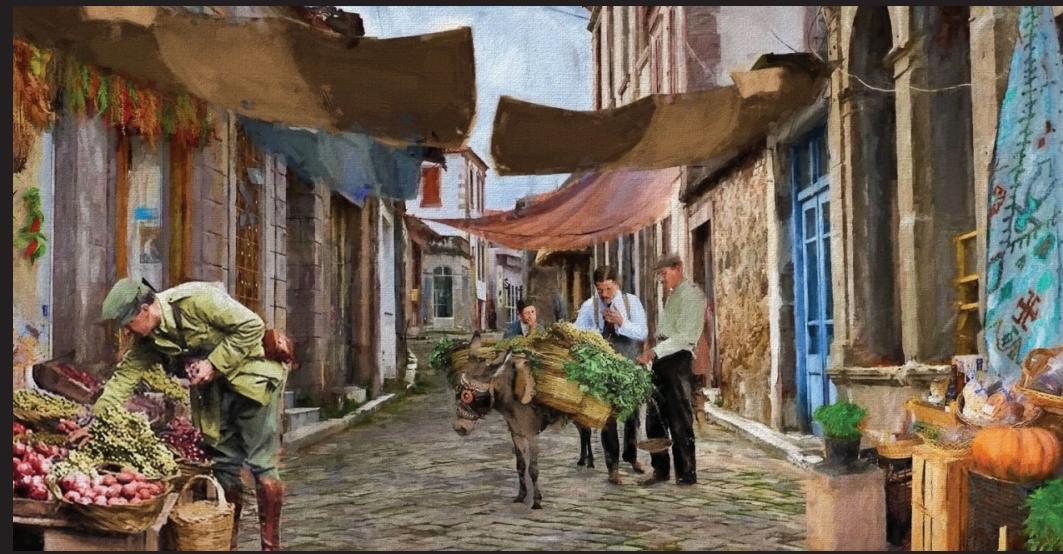
Να φύγουν τα αναψυκτικά και να μπουν τοπικά προϊόντα
ΠΡΟΣΟΧΗ στα κοντινά πλάνα του Αποστόλη

Να φύγουν οι χαρτόκουτες για τα γενικά πλάνα. Να μπουν πλαστικοί κουβάδες, λεκάνες κλπ

Να καθαρίσουν οι διάδρομοι από συσκευασίες για να υπάρχει χώρος για ηθοποιούς και κάμερα
ΠΡΟΣΟΧΗ στο πλάνο που πέφτει η συσκευασία και βλέπουμε κάτω

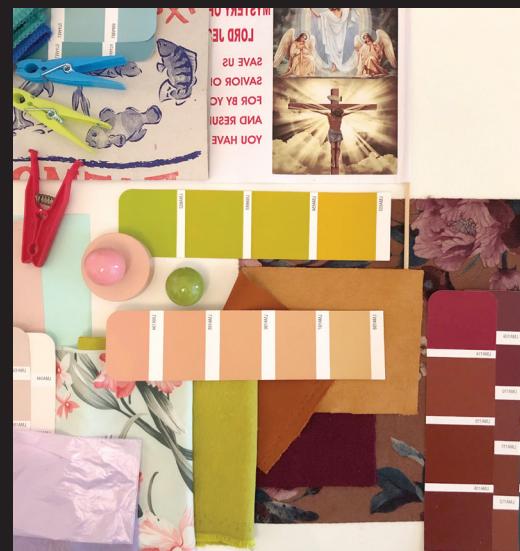
03 Σκηνικά: Μάχη Αοβανίτη

↓ ΣΜΥΡΝΗ ΜΟΥ ΑΓΑΠΗΜΕΝΗ του Γρηγόρη Καραντινάκη

04 Σκηνικά: Ηλίας Λεδάκης, Γιάννης Παπαδόπουλος, Μιχάλης Σαμιώτης

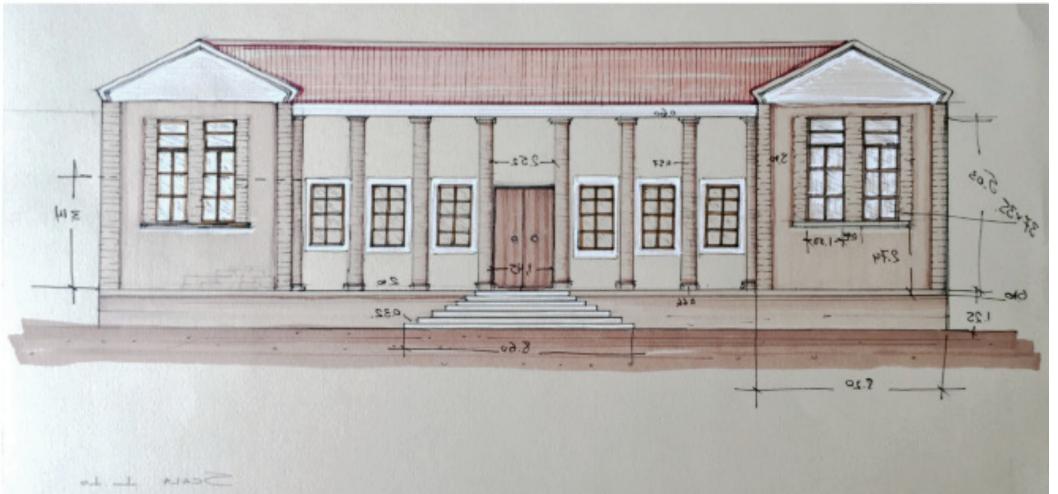
↓ ΑΓΙΑ ΕΜΥ της Αρασέλης Λαιμού

05 Σκηνικά: Καλλιόπη Ανδρεάδη

06 Κοστούμια: Εύα Γουλάκου

*Τα βραβεία Ιρις απονέμονται κάθε χρόνο από την Ελληνική Ακαδημία Κινηματογράφου.

07 / 08 Σκηνικά: Ράνια Γεοργιάννη

09 / 10 Κοστούμια: Άλκηστη Μάιμαλη

ΑΝ ΟΛΑ ΤΑ ΚΟΥΗΡ (ΕΛΛΗΝΙΚΑ) ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΕΚΑΝΑΝ COMING OUT

Πώς κάνει ένα τραγούδι coming out; Κουήρ τραγούδια υπάρχουν αμέτρητα, με διαφορετικούς μεταξύ τους ήχους, γραμμένα σε διαφορετικές εποχές. Μπορεί να είναι αυτά που έχουν γραφτεί ή/και ερμηνευθεί από κουήρ (ή που τους αποδίδεται μια ΛΟΑΤΚΙ+ ταυτότητα) καλλιτέχνες/-ιδες, ή έχουν τραγουδηθεί από cis/στρέιτ «queer icons», ή για οποιονδήποτε άλλο λόγο έχουν αγαπηθεί από το κουήρ κοινό και έχουν συνδεθεί με την κουλτούρα του. Εδώ μιλάμε για τα ελληνικά κουήρ τραγούδια με μια επισήμανση: πρόκειται για όσα είναι ακόμα με κάποιον τρόπο «στην ντουλάπα». Με αυτό εννοώ ότι ενώ μπορεί να έχουν νοηματοδοτηθεί ως κουήρ από πολλά ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα, τα ίδια τα τραγούδια δεν έχουν αναγνωριστεί (και) με αυτόν τον τρόπο στον κυρίαρχο χώρο και λόγο.

Δεν προτείνω εδώ μια αναλυτική απαρίθμησή τους ούτε μια ιστορική ανασκόπηση. Αντλώντας κυρίως από το επονομαζόμενο έντεχνο ή και λαϊκό ρεπερτόριο, θα σταθώ μόνο σε θράυσματα στιγμών και τραγουδιών, επικεντρώνοντας στους στίχους.

-«Έτσι κι αλλιώς» (από τον δίσκο «Σκουριασμένα Χειλή», Τριπολίτη - Κραουνάκη και τραγούδι Μοσχολιού): Στίχοι που με όποια πρόθεση κι αν γράφτηκαν, τραγουδήθηκαν από κουήρ στόματα της εποχής σε μια αποθέωση του τραύματος («η ζωή σου εδώ κι εκεί μαύροι έρωτες και καταδίκη μυστική, η ζωή σου όπου κι αν πας κρύες κάμαρες κι αποκλεισμένος μαχαλάς»).

-«Προσωπικά εγώ τρελαίνομαι, το παραμύθι σου και να 'μαι κι να φαίνομαι»: Ένα από τα πιο τραγουδισμένα δίστιχα, που ακόμα εκπλήσσει όταν σε συζήτησεις αναφέρεται ότι συνδέεται με τον έρωτα δυο γυναικών, με ένα από τα πιο συχνά μοτίβα στον λεσβιακό έρωτα, δυο φίλες που καταλαβαίνουν ότι νιώθουν κάτι παραπάνω από «φιλικά αισθήματα».

-Νικολακοπόύλου - Κραουνάκης - Πρωτοψάλτη - Γαλάνη (σε διάφορες συνεργατικές παραλλαγές): Οι στίχοι από τις συνεργασίες τους με κουήρ ερμηνείες είναι αμέτρητοι: από τα εντελώς σαφή τραγούδια-μηνύματα («Δωμάτιο 202», για τις σεξουαλικές συναντήσεις ανδρών σε ξενοδοχεία της Ομρονοίας, «Ο Αχιλλέας απ' το Κάιρο» κ.ά.) μέχρι στίχους που τραγουδιούνται από ετεροκανονικά κοινά, αλλά ταυτόχρονα κλείνουν το μάτι στην κουηρούνη: «Πιατί μ' αυτό το σύστημα, τα φάγαμε τα νιάτα μας σε γάμους και βαφτίσια», «στο τενεκάκι του έρωτά μου κοίτα τι μου αφήσατε, αυτό που αξίζει σε ζητιάνο», «και ούτε που σκεφτόταν ν' αγάσσει τα καμένο, δότι είχε έξεις, που δεν του το επέτρεψαν», «και δικιάματα δεν έχω πα να σ' αγαπώ», «αγάπη μου που δεν μπορώ, αυτά που θέλω να σου δίνω δεν μπορώ, στους δρόμους όπου περπατώ πρέπει το χέρι να σου αφήνω, «μα ούτε σε ένα παραμύθι δεν χωράω» και άλλοι, ανεξάντλητοι.

-Κόρε Ύδρο και μια σειρά τραγουδιών με πολλαπλές ερμηνείες, υπόγειο σαρκασμό και κουήρ συνυποδηλώσεις. Παράδειγμα, η «Χειραψία», με τον δεύτερο αινιγματικό στίχο («Gay Anthem for a new millennium») να κάνει coming out για λογαριασμό του τραγουδουδού και το τετράστιχο «Και ο γιατρός μου το ξέρει / πως για όλα φταίει αυτός, που ήταν για μένα ένα αστέρι / ένας δεύτερος Χριστός», και αλλού στίχοι όπως «Πιώργο, η αλήθεια των πολλών πώς με τρομάζει, σαν φίδι εφιάλτη τη χαρά μου αγκαλιάζει / Σε μια ανδρόγυνη κατάσταση αιωρούμα» και λίγο αργότερα «γιατί η ζωή που ζύμε δεν βολεύεται σε θρόνο / στην αμαρτία υποκλίνεται, ερωτεύεται τον πόνο».

-«Εν Λευκώ» (Μποφίλου, Ευαγγελάτος, Καραμουρατίδης): Με στίχους όπως «αν είχε θάρρος να φανεί ο λόγος τώρα δεν θα 'ταν φωτιά στο αίμα, αν είχε χρώμα θα 'ταν άσπρο ο φόβος, αν είχε σώμα θα 'ταν σαν κι εμένα», η ομόφυλη σεξουαλικότητα, ο έρωτας, το κενό και η αναζήτηση βρίσκουν χώρο να ταυτιστούν και να συμπαρασύρουν και νεότερες γενιές. Δική τους και η «Ιθάκη», που μοιάζει να περιγράφει την αυτοκνίνα ενός κουήρ νέου: «Δυο κουβέντες σβήνουν τις τύψεις, δεν σε μάθανε ποτέ μα θα τους λείψεις / και φτερά αντί να ανοιξεις, πήρες πάνω σου την άχρηστη ντροπή. Δεν θα μάθουν οι γονείς σου την υπόλοιπη ζωή σου / ούτε οι αόρατοι εραστές σου, τις χαρές και τις κλειστές σου».

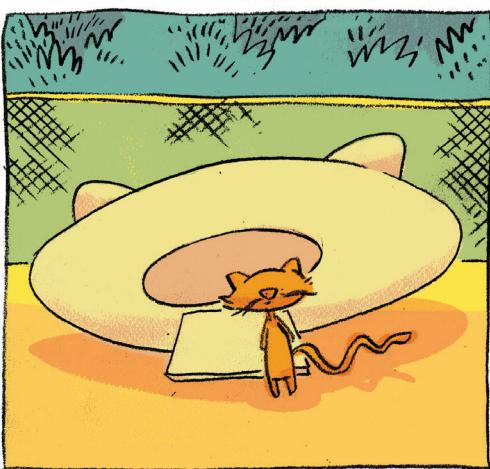
Όλα τα παραπάνω είναι μόνο ένα μικρό δείγμα ελληνικών τραγουδιών με αποδιδόμενο ΛΟΑΤΚΙ+ περιεχόμενο. Φυσικά, τα τραγούδια, όπως όλα τα έργα τέχνης, ερμηνεύονται ελεύθερα και διαφορετικά από κάθε άτομο, και βέβαια ανεξάρτητα από τις προθέσεις των στιχουργών. Η ίδια όμως ότι διάσημα τραγούδια με τα οποία μπορεί να εκφράστηκαν ή να ταυτίστηκαν κατά κόρον κουήρ/ΛΟΑΤΚΙ+ υποκείμενα νοηματοδοτούνται ελάχιστα ή καθόλου με αυτόν τον τρόπο στον δημόσιο λόγο δείχνειν κάτι ως προς την αορατότητα και των ιδιών των ζωών τους.

Πάντοτε, βέβαια, ήταν ένα «κλείσιμο ματιού» στην κουήρ κουλτούρα. Κάτι αόρατο στο κυρίαρχο βλέμμα, που ζέφευγε από τις εύκολες αναγνώσεις, αλλά αναγνωρίζονταν εύκολα απ' όσους, όσες και όσα χρειαζόταν. Οι παραπάνω (κι άλλοι πολλοί) στίχοι έχουν ενώσει κρυφά βλέμματα πολλές νύχτες, μακριά από την επιβαλλόμενη ετεροκανονικότητα. Κλείνω με στίχους από το τραγούδι «Κανονικά» (Νικολακοπόύλου, 1984), που ξεκινούν μοιάζοντας η επιτομή της οικειοποίησης του τραύματος, όπως «για να κάνει ένας δεσμός ανταύγεια, φέρτε του σκοτάδια». Και κλείνει:

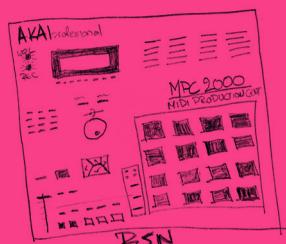
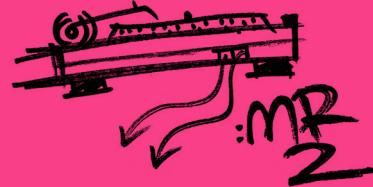
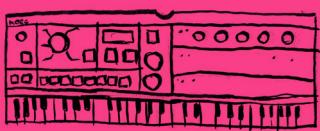
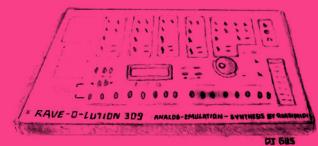
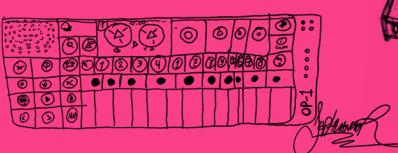
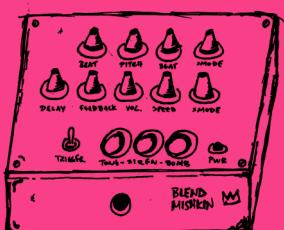
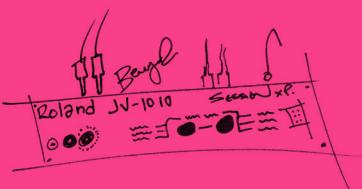
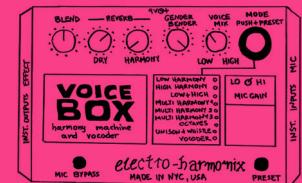
Κανονικά, τυρανικά
γι' αυτούς που καίνε τη ζωή μοναδικά/
κανονικά κι ανήσυχα
γι' αυτούς που φεύγουν ήσυχα
και λογικά
(...)

Προκειμένον να 'χεις τέτοια λάμψη
πες το κι ας σε κάψε/
πώς χαρδάζοντες στη φλέβα τίγη
κάτι τέτοιοι Οτίζοι,
καμιά φορά

Ελενα-Όλγα Χρηστίδη, Ψυχολόγος,
Επ. Συνυπεύθυνη Orlando LGBT+

MY FAVOURITE PIECE OF GEAR IS

2008 – 2020 | ΤΟ ΑΘΗΝΑΪΚΟ CLUB LIFE ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ ΩΣ ΤΗΝ ΠΑΝΔΗΜΙΑ

Αντί σε τεράστια clubs η πόλη παρτάρει σε πολυχώρους και στοές, αντί για star DJs έχει πλέον νομάδες που κατεβάζουν νέες ίδες και μπλέκουν είδη μουσικής. Οι όνθρωποι που έχτισαν με λιγότερα μια άλλη σκηνή μετά την «κρίση» του clubbing μιλούν γι' αυτή.

Στην αρχή της ενιχώριας οικονομικής κρίσης ο Βασίλης Σεβδαλής είναι ήδη πολύ ενεργός στη σκηνή. Έχει τουλάχιστον μια πενταετία που παίζει και συνεργάζεται με τα σημαντικότερα dance stages, bar και clubs της πόλης, ενώ έχει ξεκινήσει να εμφανίζεται και στην ελληνική επαρχία. Τότε είναι που η νύχτα της Αθήνας αλλάζει: η συζήτηση για το πού βρίσκεται η πιο «σκληρή πόρτα» της πόλης αρχίζει να φθίνει, τα τετραγωνικά των dancefloors περιορίζονται, τα χορευτικά shows εξαφανίζονται, η εισαγωγή παραγωγών μειώνεται και ο τίτλος «star DJ» εκλείπει.

Τα μεγάλα clubs παραχωρούν τη θέση τους σε μικρότερα «boutique», σε μπαρ που δίνουν έμφαση στη μουσική αλλά και σε πολιτιστικούς πολυχώρους. Η εποχή των U-Matic, Plus Soda, Paradisio, Camel, Venue και λίγο αργότερα των Luv και Motel σβήνει σιγά-σιγά και στο προσκήνιο έρχονται μικρότεροι χώροι, όπως οι Yoga Bala, Loop, Cantina Social και κατόπιν τα six d.o.g.s και Dybbuk, ενώ το Bios μεταμορφώνεται σε ένα υβριδικό club venue. Περιγράφοντας την εποχή, ο Βασίλης Σεβδαλής a.k.a Chevy αναφέρεται στην εναλλακτική, «underground» σκηνή και μουσική και όχι στο mainstream clubbing.

Η κρίση του clubbing δεν είναι ένα αποκλειστικά ελληνικό φαινόμενο. Μπορεί η Ελλάδα και η Βρετανία να μην αποτελούν ακριβώς συγκρίσιμα μεγέθη, όμως μέσα σε μια δεκαετία, από το 2005 μέχρι το 2015, περισσότερα από τα μισά κλαμπ της Βρετανίας έβαλαν λουκέτο, συγκεκριμένα από τα 3.144 έμειναν 1.733. Στα '10s η Αθήνα μαθαίνει το όρο «mobile parties». Νομαδικές ομάδες, όπως το Needless, του οποίου ο Βασίλης Σεβδαλής είναι μέλος, πραγματοποιούν πάρτι όχι μόνο σε οργανωμένους χώρους αλλά και σε εναλλακτικές τοποθεσίες και μέρη, σε ταράτσες, στοές, στενά και πλατείες του κέντρου.

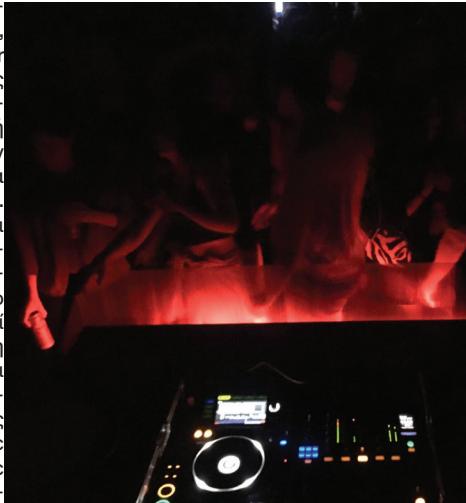
«Παραπρούμε για πρώτη φορά μια αλλαγή φρουράς στους DJs, μετά την πρώτη-δεύτερη σπουδαία φουρνιά Ελλήνων DJs. Οι επαγγελματίες εγχώριοι dance DJs πολλαπλασιάζονται, ενώ υπάρχει για πρώτη φορά έντονη κινητικότητα στον τομέα της μουσικής παραγωγής. Αν και αισθάνομαι πως εκείνη την εποχή είναι η πρώτη φορά που η dance μουσική δεν αντιμετωπίζεται ως πρωτοποριακή, πως δείχνει τα πρώτα σημάδια κρίσης, τελικά ενηλικώνεται και όσον αφορά το καθαρά μουσικό σκέλος της γίνεται καλύτερη, πληρέστερη, πιο fusion, καθώς μπλέκει με άλλα είδη μουσικής».

Πλέον η dance μουσική είναι κάτιοι που έχει καθημερινή και δυνητικά αφορά τους περισσότερους από αυτούς που ακούνε σύγχρονη, δυτική, popular μουσική, κατά τον ίδιο. «Το πάλαι ποτέ ροκ κοινό θα κάνει underground clubbing, ενώ και ένα σημαντικό κομμάτι του «παραδοσιακού» συναυλιακού κοινού θα αντιμετωπίσει ένα μεγάλο dance event ή φεστιβάλ ως ένα συναυλιακό event». Τι παίζει; «Συνειδητοποιούμε πόσο μεγάλο έχει γίνει το hip-hop παγκοσμίως, παρότι στα εγχώρια clubs δεν ήταν η κυριαρχημένη μουσική, και δεν είναι ακόμα, τουλάχιστον στα περισσότερα. Τότε ήρθε στο προσκήνιο, και μάλιστα πολύ δυναμικά, αυτό που ονομάστηκε nu-disco, που τώρα πια είναι πάρα πολύ ευρύ και εφάπτεται με αυτό που λέμε indie-dance και balearic και κάποιες φορές αποτελεί μια μείζη με την ηλεκτρονική pop και τον σύγχρονο κιθαριστικό ήχο, είτε με πιο οργανικές ηχητικές προσεγγίσεις. Τότε καθηρώθηκε και ο minimal, stripped-down, «εγκεφαλικός», «έξυπνος» house και techno ήχος».

Πλέον ο Βασίλης Σεβδαλής παρατηρεί πως συνολικά ο ήχος έχει σκληρύνει και πάλι, «η επονομαζόμενη bass σκηνή είναι μεγάλη σε πολλά μέρη του κόσμου, εδώ έχει ακόμα πολύ μικρό κομμάτι της πίτας. Η επέλαση του σύγχρονου techno είναι παγκοσμια και παρουσιάζουν ολοένα και μεγαλύτερη ποικιλία και ευρύτητα στον ήχο τους, σπάζοντας συνεχώς τα όρια μεταξύ των μουσικών (υπο)ειδών».

Το 2013, με gigs στο Astron bar και στη συνέχεια στο six d.o.g.s, η Ναυσικά Μαυρομούστακου και ο Κοσμάς Σερπετίνης πρωτευμέναν τη REVOLT!, την εταιρεία τους, που λειτουργούσε σε τρία επίπεδα, management καλλιτεχνών, record label και διοργάνωσης mobile events. Τα πρώτα χρόνια υποστήριξαν κυρίως τον minimal house, micro house και romimimal ήχο, προσκαλώντας πολλούς καλλιτέχνες από τη Γερμανία, τη Γαλλία, τη Ρουμανία και άλλες χώρες. Στην πορεία δοκίμασαν να διοργανώσουν events σε εναλλακτικές τοποθεσίες στην Αθήνα, βγαίνοντας από τον χώρο των clubs. «Αυτό μας έδωσε την ευκαιρία να πειραματιστούμε, να δώσουμε τη δική μας οπτική για τη διασκέδαση και να αφήσουμε το σίγμα μας στην εγχώρια σκηνή. Επιδιώκαμε να κάνουμε μικρά και μεγάλα πάρτι κατά τη διάρκεια της ημέρας, ακόμα και after hours. Περνώντας από διάφορες φάσεις, όποια καλή ιδέα μάς ερχόταν προσπαθούσαμε να την υλοποιήσουμε. Έχουμε καταφέρει μη μείνουμε προσκολλημένοι σε κάποιο συγκεκριμένο μουσικό είδος γιατί πιστεύουμε ότι η μουσική δεν έχει όρια. Παρακολούθουμε τις εξελίξεις και προσπαθούμε να παρουσιάζουμε ποιοτικούς καλλιτέχνες που παίζουν

ένα μείγμα παλιάς και νέας uplifting club μουσικής.

Οήχος που εκπροσωπούσε το REVOLT! δεν ήταν και τόσο συνηθισμένος στην Ελλάδα, καθώς την προηγούμενη περίοδο πιο δημοφιλή ρεύματα ήταν τα progressive και tech house. «Φυσικά, όταν ξεκινήσαμε διοργανώνοντας πολλά πάρτι στην Αθήνα, διαφόρων ειδών, από house, deep house μέχρι minimal techno και psychedelic. Καθώς η minimal house και το roumanik minimal πρωθυπότερα σε όλον τον κόσμο, ήρθε και στην Ελλάδα, ωστόσο έπρεπε να προσπαθήσουμε αρκετά για να τα επικοινωνήσουμε σε νέο κοινό και να παρουσιάσουμε έναν ήχο που παρέμενε λιγότερο διαδεδομένος στη χώρα. Το clubbing τη συγκεκριμένη περίοδο ήταν ακόμα σε φθίνουσα πορεία, μετά το κλείσιμο πολλών θρυλικών μαγαζιών. Τα events είχαν μετατοπιστεί για καιρό σε πιο μικρούς χώρους.

Την περίοδο 2017-2018 το REVOLT! βρέθηκε σε bars και clubs της Αθήνας, της Θεσσαλονίκης και της Λευκωσίας αλλά και σε υπόγειες αποθήκες, σε ένα νεοκλασικό των Εξαρχείων και στο Άλσος Βεΐκου. «Βγάλαμε πολλή δημιουργικότητα, ακούσαμε πολύ καλή μουσική, χορέψαμε ακόμα περισσότερο. Ήταν δύο πολύ ωραία χρόνια, παρ' όλα αυτά αποφεύγουμε να είμαστε νοσταλγοί, προτιμάμε να ζούμε στο παρόν».

Οι δύο τους παρατηρούν μια άνθηση στον χώρο των events, ίδεες που δεν υπήρχαν όταν εκείνοι ξεκίνησαν. «Η πανδημία πάτησε το pause στις ζωές μας και φαίνεται πως μετά τον εγκλεισμό ένας μεγάλος αριθμός ανθρώπων ένιωσε την ανάγκη να βγει έξας και να γνωρίσει κόσμο, να ακούσει μουσική και να διασκεδάσει. Η Αθήνα έχει αποκτήσει χρώμα, ακόμα και τα πιο σκοτεινά μαγαζιά. Μας αρέσει πολύ να βλέπουμε ανθρώπους να ντύνονται και να χορεύουν όπως θέλουν, χωρίς να φοβούνται για την ασφάλεια τους. Αυτή είναι μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε και δεν πρέπει να σταματήσουμε μέχρι όλες και όλοι να αισθάνονται ασφαλείς μέσα και έξω από τα clubs».

To Astron bar, to «φυτώριο της underground techno σκηνής», όπως το έχουν αποκαλέσει, αποτελεί ορόσημο και για την πορεία του Γιώργου Ζάμπα (Jose Amba), αφού από

κει ξεκίνησε ακριβώς το 2008, ερχόμενος από τη Θεσσαλονίκη, με τον ήχο του να έχει techno, minimal και house επιρροές. Όμως και ως clubber προτιμούσε τα μικρά μπαρ, «τα οποία, κόντρα στην τάση της εποχής, επέμεναν να διατηρούν την underground σκηνή της Αθήνας. Με αφορμή το ότι εκείνη την εποχή το

clubbing είχε φτάσει σε ένα τέλμα, ήταν για τους περισσότερους από εμάς μια περίοδος αναζήτησης νέων ιδεών ώστε να γίνει μια επανεκκίνηση στην club σκηνή.

To Street Outdoors, το DJ crew στο οποίο ανήκει, ξεκίνησε σαν ένα πείραμα τον Απρίλιο του 2012 και πέτυχε. Η ομάδα αποφάσισε να πειραματιστεί και να διοργανώσει ένα απογευματινό πάρτι, ένα barbecue μεταξύ φίλων, και να μαζέψει όλες τις «φυλές» της Θεσσαλονίκης σε ένα rooftop της πόλης. Δεν υπήρχε είσοδος, τα ποτά ήταν φθηνά, το barbecue ήταν δωρεάν. Η ίδεα μεταφέρθηκε ργήγορα στην Αθήνα και στην υπόλοιπη Ελλάδα. To Street Outdoors είναι ένα DIY party που στήνεται έξω και στο οποίο όλοι χωράνε. «Λόγω της πολυσυλλεκτικότητας του κόσμου, οι συγκινήσεις που βιώναμε σε αρκετά events της Αθήνας ήταν πολύ πιο έντονες», θα μου πει ο Γιώργος Ζάμπας για όλο αυτό το σκηνικό που δεν έχει καμία σχέση με όσα διαβάζουμε συχνά πυκνά στις ρετροσπεκτίβες για τις θρυλικές νύχτες που έζησε κάποτε η αθηναϊκή club σκηνή.

Από το 2008 μέχρι το 2020 η Αθήνα ευθυγραμμίστηκε με όσα συνέβησαν στο εξωτερικό: «Η μουσική βιομηχανία αντιμετωπίζεται άκρως επαγγελματικά σε όλους τους τομείς και σε όλες τις βαθμίδες. Από τον DJ μέχρι τον ιδιοκτήτη του καταστήματος, όλοι φροντίζουν

το κοινό να ζήσει μια απόλυτη εμπειρία. Η club κουλτούρα είναι εισαγόμενη, οπότε εμείς θα είμαστε πάντα ακόλουθοι», υποστηρίζει ο Γιώργος Ζάμπας. «Παρ' όλα αυτά, στο κοινό των παραγωγών θεωρώ ότι είμαστε σε πολύ καλό επίπεδο».

«Τακτοποιημένη», έτσι χαρακτηρίζει τη φάση του αθηναϊκού club life πριν από την κρίση ο Παναγιώτης Βαξεβανάκης, γνωστός ως Asty Tekk και συνιδρυτής της δισκογραφικής εταιρείας Lower Parts. «Η διαρρύθμιση των χώρων και το ότι ο DJ, από κει που είχε έναν χώρο δικό του, πλέον έπαιζε σε μια σκηνή που προηγουμένων φιλοξενούσε ένα live άλλαξ την αίσθηση του clubbing, όχι προς το χειρότερο βέβαια, απλώς την έκανε διαφορετική. Έχω οργανώσει events, έχω παιξει και έχω παρτάρει σε όλα τα μέρη που δημιουργήθηκαν αυτήν τη δωδεκαετία, προσαρμόστηκα όπως όλοι στους νέους χώρους και σε αυτό που μπορούσαν να προσφέρουν».

«Η Αθήνα δεν είναι Βερολίνο ούτε Λονδίνο, είμαστε σε μετεφρητικό στάδιο. Άλλα

αυτό δεν έχει να κάνει με τους χώρους που φιλοξενούν το clubbing της πόλης. Ούτε η Κοπεγχάγη έχει κάποια σκηνή, ούτε το Παρίσι είχε για χρόνια, η Λισαβόνα τώρα τελευταία έχει αρχίσει να την αναπτύσσει. Όπως όλες οι τάσεις αργούν που θα έρθουν στην Ελλάδα, έτσι συμβαίνει και με τη μουσική, το ξέρουμε όλοι. Ο κόσμος πηγαίνει στο Βερολίνο για να δικτυωθεί και για να ακουστεί η μουσική του, κανείς δεν έρχεται στην Αθήνα για να κάνει κάτι αντίστοιχο. Αντιθέτως, μέχρι πρόσφατα κόσμος έφευγε για βιοποριστικούς και κοινωνικούς λόγους. Και αν «τρέχεις» πάρτι ηλεκτρονικής μουσικής και δεν ασχολείσαι με ροκ συναυλίες οι οποίες έχουν μεγαλύτερο κοινό στην Ελλάδα, είναι σχέδον αδύνατο να ζήσεις μόνο από αυτό. Αντίθετα, πρέπει να κάνεις άλλες δουλειές για να υποστηρίζεις αυτή σου τη δραστηριότητα, καμιά φορά πρέπει να φέρνεις και ονόματα που μπορεί να μη σου αρέσουν τόσο, αλλά θα μαζέψουν περισσότερο κόσμο. Όπως σε όλες τις δουλειές, έτσι και σε αυτή πρέπει να προσφέρεις κάτι που θα αγοράσεις ο κόσμος». Βρίσκει ένα μεγάλο από τα

τοπίο και μετά τα σαράντα ανήκει πλέον στους πολύ δυνατούς παίκτες. Οι νέοι είναι το καύσιμο, αυτοί που πάνε μπροστά τη σκηνή».

Το 2008 βρίσκει το Runner, κατά κόσμον Ανδρέα Στελλάτο, να συνδιοργανώνει με τον Kemal (BH) και το Boycott(d2) τις Ital Soundz βραδιές στο πατάρι του Guru της πλατείας Θεάτρου. Ο συνεπής εκπρόσωπος του αγγλικού ήχου στην Αθήνα βλέπει τότε το dubstep να αποκτά το κοινό του με ομάδες και βραδιές να στήνονται από το αιθρίο του Μουσείου Μπενάκη μέχρι σε μπαρ, υπόγεια, πανεπιστήμια και clubs. «Από τα μέσα των '00s αλλάζουν πολλά, με το Synch Festival (σ.σ. ένα από τα μεγαλύτερα φεστιβάλ ηλεκτρονικής μουσικής στην Ελλάδα, που ξεκίνησε από το Λαύριο το 2004) να αποτελεί τεράστια στιγμή για τη σκηνή, με το ίντερνετ και τα ταξίδια να καλύπτουν μουσικές αποστάσεις. Πάμε από μεγάλα clubs σε μικρότερες και πιο ουσιώδεις κλίμακες, υπάρχει νέο αίμα. Πάντα παλεύουμε με υποδομές και νοοτροπίες, αλλά μουσικά

λειτουργούμε σε ένα πεδίο που άνοιξε τη σκηνή, έτσι αρχίσαμε όλοι να βρισκόμαστε στο ίδιο dancefloor τη στιγμή που λίγα χρόνια πριν ήμασταν πιουρίστες μέχρι το κόκαλο».

Μέσα σε αυτήν τη δωδεκαετία, υπενθυμίζει ότι διαδικτυακά ραδιόφωνα και δισκάδικα δημιουργούν μια κοινότητα, μερικά από αυτά είναι τα VM, 360*, Habeat, Cannibal Radio, Kassette Records, Paranoise Radio. «Βλέπω τη φάση που μεγαλώνει μέσα από την κρίση και αυτό δεν είχε καμία σχέση με τεράστια budgets, υπερβολές και την παρακμή του παρελθόντος. Όλα αυτά τα χρόνια έγιναν πολλά, όσο κι αν δυσκολεύτηκαν οι promoters και οι καλλιτέχνες. Υπήρξε παραγωγή σε όλα τα επίπεδα της σκηνής». Βρίσκει κάτι αρνητικό: «Τα τελευταία χρόνια το Instagram culture, το οποίο από εργαλείο επικοινωνίας έχει γίνει αυτοσκοπός, είναι κάτι που διαβρώνει κατά τη γνώμη μου την εμπειρία, αλλά ταυτόχρονα υπάρχει πολύς κόσμος που το αναγνωρίζει αυτό και το διαχειρίζεται ανάλογα».

ΕΝΝΙΑ ΕΣΩΣΑΝ

ΔΙΣΚΟΙ ΣΤΗΝ

ΠΟΥ ΜΕ ΠΑΝΔΗΜΙΑ

ΕΠΙ

Η μουσική υπέρξε μεγάλο καταφύγιο για μένα κατά τη διάρκεια της τόσο στο στούντιο όσο και στο σπίτι. Ο δίσκος που μου έσωσε την το «*Planetary Unfolding*» του Michael Stearns. Τον ηχογράφησε το *Serge synth* του και σ' αυτιά μου ακούγεται σαν κοσμική βουτιά στην θάλασσα. Με έκανε να νιώθω ασφαλής, έκανε τις δύσκολες σκέψεις να Τον άκουγα καθώς έκανα διαλογισμό, ακόμα και όταν κοιμόμουν. είναι βασισμένος στην ιδέα ότι το σύμπαν είναι φτιαγμένο από αντηχήσεις, ότι άτομα, μόρια, ωκεανοί, φυτά, ζώα και άνθρωποι είναι μια περίπλοκης ενορχήστρωσης – η Γη ως ένα ηχογόνο σώμα. Ήταν να βιώωνα κάτι τόσο πλήρες μια εποχή τόσο κατακερματισμένη.

πανδημίας, ζωή ήταν 1981 με το αιωνιότητα. σωπαίνουν. Ο δίσκος ήχους και όλα μέρος θεραπευτικό

K. atou

Ένας δίσκος που μου κράτησε παρέα στην καραντίνα μου συλλογή της ετικέτας *Music from Memory* με τον *Ambient explorations in the house & techno age, Dreams* εμβαθύνει στη μουσική που γράφτηκε την περίοδο επαναπροσδόρισε τα όρια του ambient και από γνωστούς παραγωγούς house και techno για να εκτός του κλαμπ, αλλά και πριν και μετά τη βραδινή που σε ταξιδεύει σε πλανήτες, σε ένα άλλο σύμπαν, πρεμούσε πολύ κατά τη διάρκεια της καραντίνας.

ήταν η υπέροχη τίτλο «Virtual Dreams: 1993-1997». Το «Virtual δεκαετία του 1990, η δημιουργήθηκε συχνά ακουστεί από ένα κοινό έξοδο. Είναι μια συλλογή που με βοήθησε και με

Stathis Kalatzis

Εκεί που θα πάστευε κανείς ότι η συμμετοχή του BJ Burton στο «Double Negative» των Low το 2018 ήταν το απόγειο της αναγέννησης της μπάντας, το «Hey What» ήρθε να διαψεύσει ποσότητες παραμόρφωσης, στατικής επαναληψιμότητας, low end πλεονασμού έστησαν το απόλυτο soundtracck για ανάμεσα στην ελπίδα και στην απόγνωση, το ονειρόδες και και την απόλυτη έμπνευση για το πώς ένα σχήμα μπορεί να blunt τομές στη δισκογραφία του πέρα από προσδοκίες και

στην παραγωγή του δημιουργικότητας και τους πάντες. Γενναίες λυρικότητας και την ταλάντευση το εφιαλτικό αλλά χαράσσει ακόμα πιο πεπατημένες οδούς.

Απομήτωπης Διλήνης

Το «Argument» των Fugazi ή το «III» Μαΐου, τα δέκα χρόνια από τον θάνατο Ξέλλου, αρκετές από τις αρχές Washington punk πήραν δεύτερη ζωή Guy» και το «Heart attack man». Και «Eugene's Lament», όλη η σπουδή της την ίδια στιγμή που η παλιά σχολή του πιο τίμια samples ever, γίνεται η βάση των καλύτερων λευκών ράπερ που το έκαναν αλήθεια «προνόμιο» των λευκών, αλλά οι τον δρόμο και μαζί μας μύησαν στη δική τους πολύπλευρη και πραγματικά εναλλακτική κουλτούρα.

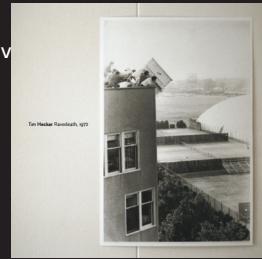

Communication» των Beasties; Στις 4 του Yauch έδωσαν την απάντηση. των Fugazi, των Black Flag και του μέσα από το «Sabotage» ή το «Tough metá είναι το τεμπέλικο jazz funk του μπάντας σε παίκτες σαν τους The Meters, νεοϋορκέζικου ραπ, μπολιασμένη με τα για να απλωθεί ο καλύτερος δίσκος, των ποτέ. Το χιπ-χοπ μπορεί να μην είναι σ' Β Boys με κάποιον μαγικό τρόπο έδειξαν

ACADEMIA

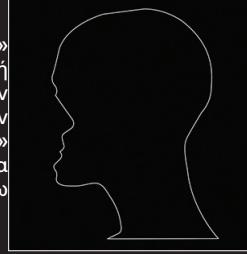
Leon Sečka

Tim Hecker, «Ravedeath 1972». Ήταν ο δίσκος που άκουσα περισσότερο μέσα στην περίοδο της πανδημίας. Σκοτεινός και αισιόδοξος.

Jeph Vanger

Το άλμπουμ «Cenizas» χορογράφος, η Κυριακή δεύτερου lockdown, όταν ερωτηματικά για τον ερωτηματικά το «Cenizas» αυτά που νιώθεις ότι θα στιγμή. Κάθαρση μέσω οργάνων.

του Nicolas Jaar μου το πρότεινε η φίλη/συνεργάτιδα Νασιούλα, και πρέπει να ήταν κάπου στη μέση του πλέον είχα γυρίσει στην Αθήνα μετά από πολλά τόπο και τον χρόνο. Μέσα σε αυτήν την παύση και τα ήταν σαν να κουβαλάει χροίες και συναισθήματα από έπρεπε να ακούσεις σε μια συγκεκριμένη χρονική αιχμηρών χροιών, μπάσο κλαρίνου και ηλεκτρονικών

Ηρώ Λιότου

Έχω καταλήξει στο ότι αν με αναγκάσεις να ακούω για πρώτος είναι το «Commuuniqé». Αφενός επειδή λατρεύω αφετέρου επειδή θεωρώ πως είναι ο ποι ενδιαφέρων δίσκος τους, που ταιριάζει και στο καλοκαίρι και στον περιστάσεις δηλαδή. Μέσα σε αυτήν τη διετία, λοιπόν, που βρέθηκα μόνη μου σπίτι δεν μου δημιουργήθηκε το ιδιαίτερα καινούργια μουσική. Κι έτσι το «Commuuniqé» μαγείρεμα, στο πότισμα, στη «γενική» σπιτιού, στο με βοήθησε να μην γκρινιάζω – κλισέ, αλλά το πέτυχε

πάντα τρεις δίσκους, ο τους Dire Straits, και ποικιλόμορφος χειμώνα, σε όλες τις και τις άπειρες ώρες ενδιαφέροντον να ακούσω με συντρόφεψε στο τραγούδι, στον καφέ, περίτρανα.

Nalyssa Green

Άκουσα πολλή μουσική μας. Βοηθούσε. Ένας από ήταν το «Μένω Εκτός» της θα έπαιζε στο background Τραγούδια που σίγουρα και κάποια από τις οποία ακούσα μου (με το ίδιο μακό). μπανιέρα, άναβα κεριά, μήτρας. Η φωνή της ακούγεται από μέσα της. ρωτά. Μήπως τη γύρεψε ποτέ κανείς.

όταν όλα σταμάτησαν και κλειστήκαμε στα σπίτια τους δίσκους στους οποίους επέστρεψα κατά καιρούς Ελευθερίας Αρβανιτάκη. Δίσκος του 1991 που σίγουρα δήλως της παιδικής μου ηλικίας. Ήχοι οικείοι σαν σπίτι. έχω ακούσεις τους γονείς μου νέους να σιγοτραγουδάνε κάποια στιγμή εκατό απανωτές φωρές στην εφηβεία Και Λίνα Νικολακοπούλου (καρδούλες). Γέμιζα την βουτούσα και πατούσα ριάζ. Σαν τελετή προσομοίωσης Αρβανιτάκη ως άλλος ήχος καρδιάς μητέρας που Δεν απαντά. Δεν εμφανίζεται. Δεν επιστρέφει. Κι ούτε

Κάτια Κουτσάωτη

Ο δίσκος που ομόρφυνε τη ζωή μου κατά τη διάρκεια του «Musique originale de films» του Ahmed Malek. της γερμανικής Habibi Funk, μια συλλογή από τα ο Αλγερινός Ahmed Malek τη δεκαετία του '70, παραγωγός, πολυοργανίστας και διευθυντής κατάφερε να συνδύασει την τζαζ, τη φανκ και τη ροκ ιδιωμα, ένα πολύ ενδιαφέρον κράμα σε έναν δίσκο που τέλος. Δεκατέσσερα κομμάτια, κάποια ακυκλοφόρητα, μελαγχολικά, άλλα συναισθηματικά και συγκινητικά. Με βοήθησαν να ταξιδέψω σε μια περίοδο που το ταξίδι

της πανδημίας είναι Η τρίτη κυκλοφορία σάουντρακ που έγραψε βραβευμένος συνθέτης, ορχήστρας. Ο Malek με το αραβικό μουσικό έλιωσα από την αρχή ως το άλλα νοσταλγικά και αλλά ποτέ καταθλιπτικά. φάνταζε ευσεβής πόθος.

Η ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΕΠΟΜΕΝΑ CLUB EIKOSI LIFE TA XRONIA

Πώς φανταζόμαστε ότι θα εξελιχθεί το clubbing και ποιες αλλαγές θα το σημαδέψουν;

Τις πρώτες μέρες του πρώτου lockdown, τότε που ακόμα δεν ξέραμε τι ακριβώς ήταν το κακό χτικό που μας είχε βρει, πόσο θα κρατούσε και πώς θα βγαίναμε από αυτή την υπόθεση, θυμάμασι τον εαυτό μου να χαζεύει DJ sets για ώρες στο YouTube και να σκέφτεται αν το clubbing θα επανερχόταν ποτέ, κι αν επανερχόταν, πώς θα ήταν, πώς θα εξελισσόταν, πώς θα άλλαζε η ουσία του, πώς θα νιώθαμε γι' αυτό. Η εκ των πραγμάτων παύση της νυχτερινής ζωής ήταν η συνέπεια της πανδημίας που εμένα προσωπικά με ενόχληση περισσότερο απ' οτιδήποτε άλλο. Έχοντας, τα τελευταία δέκα χρόνια τουλάχιστον, συνδέσει το clubbing με μια προσωπική, τεράστια ανάγκη για εκτόνωση και προσωρινή φυγή από μια φρενήρη καθημερινότητα και ένα αρκετά αγχωτικό επάγγελμα, το σώμα μου ένιωθε ξαφνικά πως δεν έβρισκε τρόπο να αποσυμπειστεί. Θυμάμαι να πάνω τον εαυτό μου, ένα βράδυ καθημερινής του Απριλίου 2020, έχοντας μόλις παρακολούθησει την ταινία «Soul Kitchen» του Φατίχ Ακίν, να βάζω στ' ακουστικά ένα EP του Solomun, κομμάτια του οποίου έντυναν την ταινία, να βγαίνω στο μπαλκόνι για να καπνίσω και να χορεύω για περίπου 20 λεπτά, όσο διαρκούσαν τα τρία tracks του EP, νιώθοντας πως έχω διακτινιστεί σε ένα underground venue του Αμβούργου. Μόνος μου. Και μετά ύπνο.

Το μάγκωμα που ένιωσα, ενάμιση περίπου χρόνο μετά, όταν βρέθηκα για πρώτη φορά σε κλειστό χώρο, χωρίς μάσκα, όπου γινόταν ένα μεγάλο πάρτι «επιστροφής», πίστευα ότι θα ήταν πολύ πιο έντονο. Κι όμως, παρά τα όσα είχαν μεσολαβήσει, παρά την αλλαγή σε κάθε έκφραση κοινωνικοποίησης –που ακόμα μας ταλαιπωρεί–, το μάγκωμα εξανεμίστηκε μετά τα πρώτα λεπτά. Σαν ο οργανισμός να φέρει έντονη μνήμη από αυτό που σημαίνει το clubbing για μένα και, παρά τις μικρο-αγοραφοβικές εκρήξεις που ανέκαθεν με ταλαιπωρύσαν, να αρνείται να ξεχάσει. Κάπως σαν το ποδήλατο.

Είναι γεγονός πως η πανδημία υπήρξε ένα σημείο καμπής για την club life έτσι όπως τη γνωρίζουμε. Αυτή η βίαιη, ευτυχώς προσωρινή παύση κάθε είδους μαζικού συγχρωτισμού, μαζί με τη στοχοποίηση του από τους υγειονομικούς και όλα τα παρελκόμενα (εμβόλια, πιστοποιητικά, Covid tests, μέγιστες χωρητικότητες, όρθιοι και

καθήμενοι και κυρίως η γενικευμένη αίσθηση απειλής) επιχείρησαν να λαβώσουν ανεπανόρθωτα το clubbing. Όμως, τελικά, αν ρίξουμε μια ματιά στην εξέλιξη της αθηναϊκής νύχτας, η πανδημία δεν ήταν το μόνο γεγονός που τη σημάδεψε. Τα τελευταία είσοις χρόνια, αν έπρεπε να περιγράψουμε με λίγες λέξεις αυτή την εξέλιξη, αυτές θα περιλαμβαναν σίγουρα την παρακμή, σε βαθμό εξαφάνισης, των mainstream mega clubs που μεσουρανούσαν στα '80s, στα '90s και στα early '00s, τη δημιουργία μικρότερων, εξαιρετικά δημοφιλών spaces που αναδεικνύουν μια συνολικότερη καλλιτεχνική έκφραση και τη μεγάλη δημοφιλία των DIY και mobile parties από μικρές, συχνά βραχύβιες και άλλοτε πιο συνειδητοποιημένες ομάδες.

Τι μας επιφυλάσσει το μέλλον, λοιπόν, για τα επόμενα πέντε, δέκα, είκοσι χρόνια, αναφορικά με το clubbing και τον τρόπο που το γνωρίζουμε; Έχω την αίσθηση πως, έτσι όπως εξελίσσονται τα πράγματα, η έννοια του clubbing θα αρχίσει να λαμβάνει μια ολοένα και περισσότερο επαναστατική χροιά. Ή, για να το πούμε σωστότερα, θα αρχίσει να ανακτά την επαναστατικότητα με την οποία ήταν συνδεδεμένη σε παλαιότερες εποχές, όταν υπήρχαν διαφορετικών ειδών κοινωνικοί περιορισμοί και αγκυλώσεις. Δεδομένων των παγκόσμιων κρίσεων που έχει αντιμετωπίσει η ανθρωπότητα τα τελευταία χρόνια (οικονομική κρίση, κλιματική αλλαγή, πανδημία, πόλεμοι, άνοδος του ρατσισμού, της ξενοφοβίας, της ακροδεξιάς κ.λπ.), το κόνσεπτ της συγκέντρωσης, διά ζώσης, στον ίδιο χώρο, την ίδια προγραμματισμένη στιγμή, δεκάδων, εκατοντάδων ή και χιλιάδων ανθρώπων που έχουν μια κοινή ανάγκη και κοινές προτιμήσεις φαντάζει, στα δικά μου μάτια τουλάχιστον, και εν όψει της δυστοπίας που θα ζήσουμε τα επόμενα χρόνια, σαν μια πράξη αντίστασης.

Στο σημείο αυτό θα δανειστώ μια σκηνή από τον «Αστακό» του Γιώργου Λάνθιμου που, όταν πρωτοκλοφόρθησε το 2015, διέθετε έναν καταπληκτικό σουρεαλισμό, τελικά όμως ίσως να αποβεί τρομερά προφητική: οι «συστημικοί», οι «κανονικοί», αυτοί που βρίσκονται στο ξενοδοχείο της ταινίας με στόχο να βρουν τάιρι για να ζευγαρώσουν, διασκεδάζουν όπως παλιά, καθιστοί, σε γεύματα που διακόπτονται από παλιούς χορούς. Οι «αντιστασιακοί» που έχουν αυτομο-

λήσει στο δάσος για να ξεφύγουν από τη μοίρα που τους επιφυλάσσει το καθεστώς χορεύουν μόνοι τους, ακούγοντας ηλεκτρονική μουσική από ακουστικά, ο καθένας στον δικό του ηχητικό κόσμο, χωρίς καμία σωματική επαφή, ακόμα κι αν βρίσκονται στον ίδιο υπαίθριο χώρο.

Αν βάλουμε στην εξίσωση τη ραγδαία άνοδο αυτού που αποκαλούμε «queer σκηνή», που επίσης έχει διαφοροποιηθεί πολύ από τα κλασικά, πατροπαράδοτα gay and lesbian bars και clubs των προηγούμενων δεκαετιών και κάνει τόσο μόρφα και πρωτότυπα πράγματα στην Αθήνα, το τοπικό τα επόμενα χρόνια θα έλεγα πως διαγράφεται μάλλον αρκετά ξεκάθαρο. Η επανακτημένη έννοια του queer που εκ των πραγμάτων περιλαμβάνει την έννοια της αντίστασης, της διαφοροποίησης σε σχέση με τις νόρμες, όταν εφαρμόζεται στο clubbing συνδέεται με τη ρευστότητα και την ποικιλομορφία στα πάντα: στον σεξουαλικό προσανατολισμό, στην ταυτότητα και στην έκφραση φύλου, στα ντυσίματα, στα μαλλιά, στο μακιγιάζ και, βέβαια, στην επιλογή των χώρων και της μουσικής –με σταθερό επίκεντρο, ίσως, την techno– που ντύνει το εκάστοτε σκηνικό που στήνεται. Αυτά πιστεύω πως είναι στοιχεία που θα τα δούμε να εξελίσσονται όλο και περισσότερο, ειδικά αν αναλογιστούμε τι απίστευτα δημιουργικές ιδέες παρουσιάζουν οι πιο νέες ηλικιακά ένεταις και εγχώριες ομάδες. Επίσης, από την έννοια του gay/lesbian friendly έχουμε περάσει –πράγμα απόλυτα υγιές– στην έννοια του zero tolerance απέναντι σε σεξιστικές, ομοφοβικές-τρανσφορβικές, χονδροφορβικές και λοιπές τοξικές συμπειριφορές. Νομίζω, λοιπόν, πως η νέα γενιά θα εξελίξει ακόμα περισσότερο τις θεματικές βραδιές σε αναπάντεχα venues με speakeasy και mouti to mouti λογική, που ενδεχομένως θα απευθύνονται σε πιο στοχευμένες υποκουλτούρες. Παράλληλα, θεωρώ πως η κατάλυση των ορίων ανάμεσα στις τέχνες και η διαθεματικότητα θα επηρεάσουν σίγουρα και την club life που θα αντλεί στοιχεία ολοένα και περισσότερο από τις εικαστικές τέχνες, το σινεμά, το θέατρο, τον χορό, την περφόρμανς, το drag κ.λπ.

Ένα άλλο γεγονός που σημάδεψε ανεξίτηλα το clubbing της τελευταίας εικοσαετίας ήταν, χωρίς αμφιβολία, η εμφάνιση και η εξέλιξη των κινητών τηλεφώνων. Η ιδέα της απαθανάτισης της στιγμής, που εμφανίστηκε δειλά με τις πρώτες κάμερες και γιγαντώθηκε παράλληλα με την εξέλιξη των social media, μετατόπισε σε μεγάλο βαθμό την ανάγκη και την ουσία του βιώματος: από και που ζούσαμε τη στιγμή χωρίς περιστασμούς, βρεθήκαμε να χρειάζεται να καταγράψουμε τη στιγμή και να τη μοιραστούμε με ανθρώπους που δεν είναι παρόντες. Προσπάθειες για απαγόρευση των smartphones και

οποιουδήποτε είδους λήψης φωτογραφιών ή βίντεο επιχείρησαν να φέρουν πίσω την ουσία της στιγμής χωρίς ψηφιακούς περισπασμούς αλλά, και πάλι, το «κακό» φαίνεται να έχει γίνει ήδη. Σκεφτείτε, απλά, πόσο δύσκολο είναι να μην κοιτάζετε το κινητό σας για ένα εύλογο χρονικό διάστημα όταν παρτάρετε.

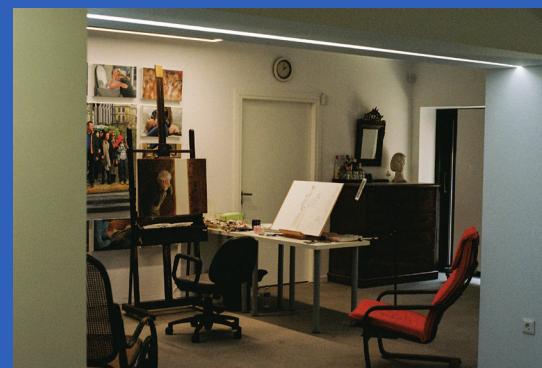
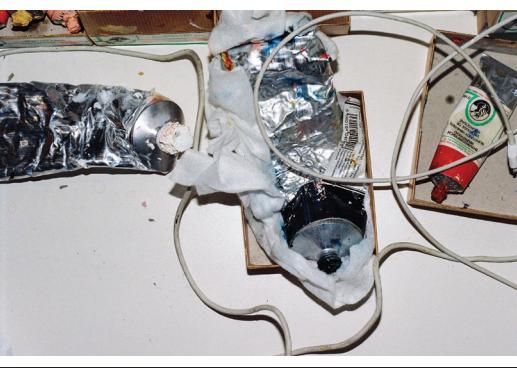
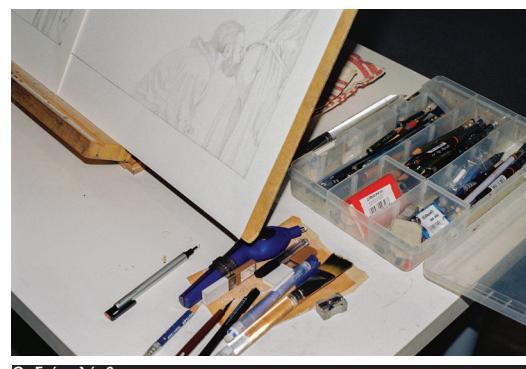
Αν θα μπορούσαμε να θέσουμε ένα αντίστοιχο σημείο καμπής για την επόμενη εικοσαετία, προερχόμενο από τον χώρο της τεχνολογίας, αυτό πιστεύω πως θα έπρεπε να είναι η εικονική πραγματικότητα και το metaverse. Η έννοια του διαδικτυακού clubbing από απόσταση, που υπήρξε αρκετά διαδεδομένη και μέσα στην πανδημία ως η μοναδική επιλογή σε πολλές περιπτώσεις, αν και προσωπικά μου φαίνεται εντελώς ανούσια, έως γελοία, σίγουρα τα επόμενα είκοσι χρόνια θα αποτελέσει ένα πεδίο μεγάλης ανάπτυξης. Αν πραγματοποιηθούν όσα υπόσχεται το metaverse, το εικονικό clubbing, με τη βοήθεια των απαραίτητων gadgets που θα μας κάνουν να μην απομακρυνόμαστε καν από τον χώρο του σπιτιού μας, δίνοντας παράλληλα μια όσο το δυνατό πληρέστερη αίσθηση συγχρωτισμού με άλλους clubbers, ενδεχομένως θα γίνει μαζική συνήθεια. Μπορεί για κάποιους να ακούγεται δελεαστική η δυνατότητα να βρίσκεσαι εικονικά σε έναν τέλεια σχεδιασμένο χώρο, με τον πιο αγαπημένο σου DJ να φτιάχνει το soundtrack και τριγύρω σου ανθρώπους από όλο τον κόσμο, χωρίς να μην απειλείσαι από μικρόβια και άλλα δεινά. Εμένα μου ακούγεται θλιβερό.

Το clubbing επιβίωσε στα πολύ δύσκολα που πιστεύω πως είναι να επιβιώνει ένα σημείο καμπής αποτελεί ανάγκη ζωτικής σημασίας. Συνοψίζοντας, πιστεύω πως τα επόμενα χρόνια το clubbing όπως το γνωρίζουμε, με την έννοια του gathering σε ένα κοινό μέρος, με στόχο τη διασκέδαση και τον χορό, θα περιοριστεί, ενδεχομένως θα απευθύνεται σε λιγότερους και πιο πολυτιμένα, «ασφαλή» σημεία του πλανήτη που θα αναδειχθούν στην επόμενη Μέκαρα του clubbing, ίσως να καλυφθεί με ένα τεράστιο πέπλο μυστικότητας, ακόμα και να αποτελεί ξεκάθαρη πολιτική πράξη αντίστασης, πάντως σίγουρα θα βρίσκει τρόπους να συνεχίζει να χαρίζει ανεξίτηλες συλλογικές εμπειρίες.

ΜΙΑ ΜΕΡΑ ΣΤΟ ΖΩΓΡΑΦΕΙΟ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

Ξυπνώ νωρίς. Πάω στο ζωγραφείο στις 7:00 και γυρίζω στις 17:00. Είμαι υπάλληλος, αλλά έχω καταπιεί το αφεντικό μου και όταν μου κουνά το δάχτυλο νιώθω ένα γαργαλητό στο στομάχι. Είμαι υπάλληλος, ζωγραφίζω υπό το βλέμμα των ζωγραφισμένων μου εαυτών και άλλων περιεργών όντων. Έχω ένα κεφάλι γεμάτο ιδέες - δεν έχω ιδέα αν αξίζουν τίποτα. Όπως και να 'χει, τις σπέρνω και τις θερίζω. Είμαι υπάλληλος, αλλά και λίγο γεωργός.

Φωτογραφίες:
Μιούτα Τζιμα

Η ΘΕΣΗ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ

Η ιστορία μας διδάσκει πως για αιώνες οι αιώνες οι γυναίκες δημιουργοί έχουν αγνοηθεί, καλλιτέχνιδες αγωνίζονται για την αναγνώριση τους πολύ περισσότερο από τους άνδρες συναδέλφους τους. Μας αποκαλύπτει επίσης πως τα κορίτσια δεν είχαν τα ίδια δικαιώματα ακόμα και στη βασική εκπαίδευση, πόσο μάλλον στη διδαχή και την προσβασιμότητα στην τέχνη και στους χώρους όπου αυτή παράγεται και εκτίθεται. Οι έμφυλες διακρίσεις σε βάρος των γυναικών υφίσταντο σε όλες τις κοινωνίες και κοινωνικές τάξεις, με αποτέλεσμα να μην τους δίνονται οι ίδιες ευκαιρίες.

Στον κόσμο ολόκληρο και στις δυτικές κοινωνίες δόθηκαν σκληροί αγώνες γιαναμπορέσουν οι γυναίκες να σταθούν με ίσα δικαιώματα και αξιώσεις μπροστά στους νόμους των κρατών και της ανδροκρατούμενης εξουσίας. Τα φεμινιστικά κινήματα μετρούν νεκρές και φυλακισμένες αγωνίστριες στις αρχές του 20ού αιώνα, τόσο στη Βρετανία όσο και στις ΗΠΑ. Οι σουφραζέτες διεκδίκησαν το δικαίωμα ψήφου, το οποίο κέρδισαν επειτα από αγωνιστικές διεκδικήσεις και σκληρές μάχες το 1918 στη Γηραιά Αλβιώνα και, με την περίφημη 19η Τροπολογία του Αμερικανικού Συντάγματος, το 1920 στην απέναντι πλευρά του Ατλαντικού.

Στη χώρα μας, το 1894, το Πολυτεχνείο καλείται να αντιμετωπίσει άμεσα το ζήτημα της φοίτησης των γυναικών ως το «Ανώτερο Σχολείο» όπου υπήρχε Τμήμα Ωραίων Τεχνών που δίδασκε ζωγραφική, αγαλματοποιία, χαρακτική και φωτογραφία. Τότε συστήνεται Τμήμα Γραφικής και Πλαστικής διά Νεανίδας και εφτά χρόνια αργότερα, το 1901, επιτρέπεται η μεικτή φοίτηση στην εκκλαπτόμενη Σχολή Καλών Τεχνών, η οποία μάλιστα το 1910 αυτονομείται από το Τμήμα Βιομηχανικών Τεχνών. Για να κατανοήσουμε τη δύσμενή θέση των γυναικών στην Ελλάδα, ας αναλογιστούμε πως μόλις το 1953 ψήφισαν πρώτη φορά σε εθνικές εκλογές –σε επαναληπτική εκλογή– και συμμετείχαν κανονικά μόλις το 1956.

Στο Σύνταγμα του 1975 καθιερώθηκε η αρχή της ισότητας των δύο φύλων, όμως στην πραγματική ζωή τα πράγματα, οι νοοτροπίες και αγκυλώσεις εξακολουθούν να υφίστανται, π.χ. στην εκπαίδευση μέχρι και το τέλος του 20ού αιώνα (δεκαετία '80) υπήρχαν ακόμη αυστηρά σχολεία θηλέων και αρρενών.

Οι διατομεακές διαφορές μεταξύ των φύλων εξακολουθούν να υφίστανται σε όλους σχεδόν τους πολιτιστικούς και δημιουργικούς τομείς, με τα άτομα να αντιμετωπίζουν συχνά διακρίσεις λόγω του φύλου τους, άλλων προσωπικών χαρακτηριστικών και της ταυτότητάς τους.

Και στον κόσμο της τέχνης; Τα πράγματα εδώ είναι ακόμα χειρότερα μέχρι τις μέρες μας. Για

αιώνες οι γυναίκες δημιουργοί έχουν αγνοηθεί, παραμεληθεί, πατροναριστεί, παραγκωνιστεί και τελικά αποθαρρυνθεί από την τέχνη και τον κόσμο της. Τα καλλιτεχνικά ρεύματα όλων των εποχών εκφράστηκαν μέσα από τη γυναικεία μορφή. Ωστόσο στην Ιστορία της Τέχνης υπάρχει ένα τεράστιο κενό. Ελάχιστες οι γυναικείς δημιουργοί! Αυτό σημαίνει ότι υπάρχει ένα γυναικείο πρόβλημα πολιτικό, πολιτιστικό, κοινωνικής ανισότητας, στον ανδροκρατούμενο κόσμο της τέχνης. Η εικόνα αυτή, της σιωπής και απουσίας της γυναικαίκας δημιουργού, αντικαποτίζεται στον χώρο των μουσείων. Η πρώτη μαρτυρία για γυναίκα καλλιτέχνιδα βρίσκεται στο απόσπασμα μιας ραψωδίας της «Ιλιάδας», όπου ο Όμηρος αναφέρεται στο θαυμαστό υφαντό έργο της ωραίας Ελένης. Πολλές γυναικείς καλλιτέχνιδες εργάστηκαν από την αρχαίότητα μέχρι την Αναγέννηση στα εργαστήρια των καλλιτεχνών. Όμως για πολλούς αιώνες τα έργα τους και τα ονόματά τους έμειναν άγνωστα, παρέμειναν στην αφάνεια. Με την άνοδο του φεμινιστικού κινήματος το '60 ανακαλύφθηκαν σε αποθήκες των μουσείων έργα γυναικών που δεν εκτέθηκαν ποτέ!

Σήμερα, το 96% όλων των καλλιτεχνημάτων που πωλούνται σε δημοπρασίες είναι έργα ανδρών. Το 46% των Αμερικανών καλλιτεχνών είναι γυναίκες, αλλά μόλις το 13% των αμερικανικών καλλιτεχνικών εκθέσεων τις αφορά. Οι γυναικείς δημιουργοί καταλαμβάνουν μόλις το 4% στα εκθέματα των μουσείων του κόσμου. Απογοητευτικό πραγματικά, καθώς σκεφτόμαστε τους αποκλεισμούς στην εκπαίδευση αλλά και τη στέρηση της ελεύθερης έκφρασης που υφίστανται όλες οι γυναικείς διαχρονικά.

Τα διαθέσιμα στοιχεία δείχνουν ότι οι καλλιτέχνιδες και άλλες γυναίκες επαγγελματίες του πολιτιστικού τομέα σε ολόκληρη την Ε.Ε. έχουν συνήθως μικρότερη πρόσβαση σε πόρους δημιουργίας και παραγωγής, αμειβούνται πολύ λιγότερο από τους άνδρες και υποεκπροσωπούνται σε ηγετικές θέσεις και θέσεις λήψης αποφάσεων, καθώς και στην αγορά έργων τέχνης. Οι γυναίκες αντιμετωπίζουν συχνά σεξισμό, έμφυλα στερεότυπα και σεξουαλική παρενόχληση.

Στη Γαλλία, για παράδειγμα, οι γυναίκες αποτελούν το 52% του συνόλου των σπουδαστών τεχνών του θεάματος. Ωστόσο, αποτελούν μόνο το 31% των επαγγελματιών καλλιτεχνών και κατέχουν μόνο το 18% των διευθυντικών θέσεων στους εν λόγω τομείς. Από το 1980, μόνο το 4-12% των βραβείων τέχνης έχει απονεμηθεί σε γυναίκες. Επιπλέον, το 23% των έργων που υποστηρίζονται με δημόσιους πόρους στη Γαλλία διευθύνεται από γυναίκες. Οι γυναίκες με τις ίδιες ικανότητες ή με την ίδια εργασία αμειβούνται κατά μέσο όρο 27% λιγότερο από τους άνδρες καλλιτέχνες.

Όσον αφορά στη μουσική, στην Ευρώπη οι γυναίκες αντιπροσωπεύουν το 20% ή λιγότερο των εγγεγραμμένων συνθετών και τραγουδιστών και αμειβούνται, κατά μέσο όρο, 30% λιγότερο από τους άνδρες στον ίδιο τομέα.

Στο θέατρο, στην Ιρλανδία οι γυναίκες υποεκπροσωπούνται σε κάθε ρόλο, με εξαίρεση την ενδυματολογία. Μόνο το 28% των θεατρικών συγγραφέων, το 9% των σχεδιαστών ήχου και το 37% των σκηνοθετών είναι γυναίκες.

Στις εικαστικές τέχνες, το 2017 τα έργα τέχνης καλλιτέχνιδων αντιπροσωπεύουν μόνο το 3-5% των μεγάλων μόνιμων συλλογών στην Ευρώπη και στις Ηνωμένες Πολιτείες. Ταυτόχρονα, μόνο το 13,7% των ενζωή καλλιτεχνών που εκπροσωπούνται από γκαλερί στην Ευρώπη και τη Β. Αμερική είναι γυναίκες.

Ο φεμινισμός και τα κινήματα αμφισβήτησης επηρέασαν τις γυναίκες στον κόσμο της τέχνης. Συνειδητοποίησαν την περιέργη αντίφαση της απουσίας των γυναικών στην Ιστορία της Τέχνης σε αντίθεση με την απανταχού παρουσία τους ως θέμα.

Τα τελευταία χρόνια γίνονται κάποια σημαντικά βήματα και αναγνωρίζεται περισσότερο η αξία των γυναικών καλλιτεχνών, κάποιες από τις οποίες μάλιστα ηγούνται των νέων ρευμάτων πειραματισμού και αναζήτησης. Έργα γυναικών εκτίθενται σε διεθνείς εκθέσεις και κοσμούν πλέον μεγάλα μουσεία. Οι γυναίκες πρωτοπορούν και διεκδικούν δυναμικά την παρουσία τους σε όλους τους χώρους της τέχνης και του πολιτισμού. Πρωτοστατούν στον αγώνα για μια κοινωνία σεβασμού των ανθρωπίνων αξιών και απόλυτης ισότητας. Παλεύουν στους δρόμους και στα κινήματα.

Δυστυχώς, όμως, ακόμη και σήμερα, και παρά την έντονη παρουσία των γυναικών στον χώρο της τέχνης (ζωγράφοι, γλύπτριες, μουσικοί, χορεύτριες, θησοποιοί, τραγουδοποιοί, σκηνοθέτες κ.λπ.), δεν είναι λίγα τα φαινόμενα παντός είδους διακρίσεων εναντίον τους. Συχνά, νεαρά –κυρίως– κορίτσια υφίστανται λεκτική ή σωματική βία ή ακόμη και ανήθικες προτάσεις από άρρενες μελλοντικούς εργοδότες τους (παραγωγούς, σκηνοθέτες, θιασάρχες, «καταξιώμενους» συναδέλφους τους), προκειμένου να λάβουν μια θέση εργασίας, υπό την απειλή του εξιθελισμού τους, με έντεχνο τρόπο, από τον χώρο του θεάματος εάν δεν ενδώσουν.

Άλλωστε η πρόσφατη επικαιρότητα καταδεικνύει ότι τέτοιους είδους περιστατικά συμβαίνουν σε όλες τις ιστορικές πορείες της τέχνης. Από την αρχή της αναζήτησης των ορίων της επιθετικής προστασίας της γυναικείας στην Ευρώπη, οι γυναίκες αποτελούνται από την αποφάσιση τους να εγκαταλείψουν οριστικά τον χώρο της τέχνης.

Για τον λόγο αυτό απαιτείται και στον ανδροκρατούμενο χώρο της τέχνης, όπως και σε όλους τους κοινωνικής ζωής όπου συμμετείχαν κανονικά άλλων προσωπικών χαρακτηριστικών και της ταυτότητάς τους.

Με τον τρόπο αυτό το φύλο, το δίκαιο και τη τέχνη μπορούν να συναντηθούν. Και τούτο διότι το φύλο εγγράφεται σε έναν πολιτισμό, μορφή του οποίου αποτελεί η τέχνη. Το δίκαιο χαράσσει το πλαίσιο εντός του οποίου εγγράφεται στον ιστορικό χώρο και χρόνο το φύλο και νοηματοδοτεί, διαμορφώνει, κατηγοριοποιεί εκφάνσεις του. Ισότητα, διακρίσεις, ετερότητα, έμφυλες ταυτότητες, βία κατά των γυναικών, ουσιαστική ισότητα αποτελούν ορισμένες όψεις αυτής της συνάντησης. Καμία συνάντηση του φύλου και του δικαίου δεν μπορεί να γίνει εάν δεν υπάρχει ο πολιτισμός, καθώς το ίδιο το δίκαιο αποτελεί πολύτιμο δείγμα του.

Σε μια εποχή αμφισβήτησης των απόλυτων διαχωριστικών γραμμών και καταπάτησης των θεμελιώδων δικαιωμάτων των γυναικών στην κοινωνία εν γένει, η ίδια η τέχνη οφείλει να αναζητά τρόπους κατανόησης των έμφυλων ταυτοτήτων και της κοινωνικής κατασκευής των διαφορών ανάμεσα στα φύλα, ιδίως μέσω εναλλακτικών τρόπων σύλληψης, κατανόησης και αναπαράστασης τόσο των βιολογικών διαφορών όσο και των κοινωνικών ρόλων που εμπειρίζει η διάκριση του φύλου, οιφείλει να εκθέτει, αμφισβητεί, αποδομεί, απορρίπτει τις στερεότυπες αντιλήψεις γύρω από το αρσενικό και το θηλυκό, να επαναπροσδιορίζει τα συμβατικά σχήματα κατανόησης της διαφορετικότητας και να μετατρέπει το σώμα σε ανοικτό διασταύρωσης που προβολής πολλαπλών εικόνων και μηνυμάτων.

Συχνά η επίκληση στο φύλο και η προβολή των αρχετυπικών γνωρισμάτων του γίνεται αφορμή για να σημειωθούν βαθύτερες πτυχές του κοινωνικού και ιστορικού προσδιορισμού των έμφυλων ταυτοτήτων. Αναπαραστάσεις που σχετίζονται με μυθολογικούς, θρησκευτικούς και ιστορικούς συμβολισμούς αποκαλύπτουν σύγχρονες κοινωνικές ανισότητες και μορφές εκμετάλλευσης που σχετίζονται με την κοινωνική διάκριση του φύλου.

Η τέχνη και όσοι την υπηρετούν, απαλλαγμένοι από κάθε είδους μισαλλοδοξία και φυλετική προκατάληψη, οφείλουν να θέτουν στην κοινωνία επίκαιρα ζητήματα και σύγχρονους προβληματισμούς, εκφράζοντας την ανάγκη αναζήτησης των ορίων της έμφυλης ταυτότητας και εξωστρέφειας σε ότι αφορά την ανάγκη απόδειξης μιας οριοθετημένης έμφυλης συμπεριφοράς.

Η ισότητα θέλει πολύ αγώνα και προσπάθεια για να κατατηθεί. Εχει φτάσει η ώρα να εκφράσουμε την επιθυμία και τον τρόπο για την αλλαγή σε μια κοινωνία με ίσους όρους για όλους.

Νίκη Κ. Αραμπατζή, Δικηγόρος
Δημοτική Σύμβουλος Δήμου Αθηναίων
Πρόεδρος ΟΠΑΝΔΑ

12 NFT WORKS CURATED BY
EVA PAPAMARGARITI

ADD
2022

Powered by
 Six Dogs

Hosted by
 ATHENS ELECTRONIC FESTIVAL

Cashless Experience by
 VISA

In Partnership with
 Papadimitriou

Sponsors
 ABSOLUT
 SILVER
 CONVEX

Hospitality Partner
 MOBILITY

Mobility Partner
 BEAT

Technology Provider
 SPOTLIGHT

Media Partners
 DAZED
 LOTTO

a.metz · Adiel · Always Late · Ancient Methods · Anetha · Apollonia · Ben Klock
Cirkle · Clubkid · Colin Benders Live · DEERISLND · DJ Shadow · Edward
Egyptian Lover · Floating Points · Francesco Del Garda · Gerd Janson · Hector Oaks
Hunee · I Hate Models · Jonn · KAS:ST · KINK Live · Kobosil · DJ Madam X
Massimiliano Pagliara · Mind Against · Nicolas Lutz · Orbital Live · Pangaea
Pantha du Prince Live A/V · Petre Inspirescu · Planetary Assault Systems Live
Rebekah · Reign of Time · RSN · Salin · Street Outdoors Soundsystem · Tiga · tINI
Traumer · Wallis · Zoo Roo

27–28 May Peiraios 260

addfestival.gr

ΜΕ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ

CURATORS

Κωνσταντίνος Δαγιρίζικος
Στάθης Καλατζής

Νίκη Αραμπατζή,
Φαιδρα Βόκαλη,
Νατάσσα Πανδή,
Εύα Παπαμαργαρίτη,
Έλενα-Ολγα Χρηστίδη

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΤΕΥΧΟΥΣ

Αλέξανδρος Διακοσάββας,
Pan Pan, Μαρια Παππά,
Ζωή Παρασίδη

ADD FESTIVAL DIRECTOR

Παναγιώτης Πιλαφάς

A collective experience

ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

Μαρια Δρουκοπούλου
Μυρτώ Αθανασοπούλου

ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΙ

Πηνελόπη Γερασίμου,
Αλέξανδρος Πετσάβας, Μυρτώ Τζιμα

GRAPHIC DESIGN

Σταύρος Μπιλιώνης,
Απόστολος Kaarlela Γαλάνης
(OGUST)